

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P. NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 24. SZÁM.

Debrecen, 1939 január 31 kedd

ÁRA: 12 FILLÉR.

Tallózás

A napisajtó betüregtetegében végzünk egy kis tallózást. Megbocsát az olvasó, hogy saját lapunk hasábjairól idézzük előbb. Szombati számunkban olvasható tudósítás dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár előadásáról, melyet a MANSZ-ban tartott. Az egyetemi professzor, ki vezető tagja a Keresztény Nemzeti Ligának Debrecenben és élénk szerepet játszott a jobboldali mozgalmakban, — nem a manapság annyira divatos témákról, hanem ha kevésbé felkapott, de annál életbevágóbb kérdésekről beszélt, a népcsedés előmozdításáról, az anyaság megbecsüléséről. Megállapította, hogy ha nem tudunk szaporábbak lenni a körülöttünk levő utódállamokkal, akkor a nemzet elveszett. Aggodalmában odáig ment, hogy nyíltan kimondotta: *még azt az anyát is tisztelni, becsülni kell közérdekből, aki nem törvényt házasságban hoz világra gyermekét, mert egészséges gyermekek származhatik a törvénytelen viszonyból is, Magyarország érdeke azt kívánja, hogy minél több egészséges gyermeke legyen.* A nemzet jövőjéért való aggodás tehát a keresztény alapon álló professzort is olyan megmondósokra készíteti, mely oda kúdul, hogy még a leányanyákat is meg kell becsülni. Hasonlít Haendel Vilmos megállapítása ahhoz a mondáshoz: *olyan kevesen vannak, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene becsülni.*

Tagadhatatlan nagy igazság van abban, hogy Magyarország jövője a gyermekekben van. Ha népességünket nem tudjuk megfelelő arányban emelni, ha népsűrűségünk nem tart lépést a szomszéd-államok népszaporaságával, akkor tényleg ellep bennünket az ár. Ezért megértjük Haendel Vilmos felajánlását és aggodalmait.

Ezekkel a gondolatokkal eltelve falozzunk tovább az újságban. Ugyanabban a számban foglaltatik egy megrázó eset. *Nyolcgyermekes szegény családot télvíz idején ki akarnak tenni,* mert a gazda nem bírja majd a készülő rendelet értelmében eselédjének tekintendő taksást, ennek nyolc gyermekét is élelemmel ellátni.

Vagy lapozzunk még egyet. Olvashatunk egy villamosbéli jelenetet. *Mezillásos anya sírva viszi gyermekét a menhelyre.* Nem bírja eltartani, hiszen az a körülmény, hogy téli időben mezillás jár, mindent megmagyaráz. Hull a könnye, hogy meg kell válni gyermekétől, de kénytelen vele, a nyomorúság kényszeríti. A jósziví úriember bankót ad neki cipőre. Az emberi jószág megnyilvánul, de persze a segítés csak pillanatnyi lehet. Az a szegény anya csak kénytelen beadni gyermekét a menhelyre. Tudjuk, hogy rendkívül szociális intéz-

Hitler beszélt

„Nekünk németeknek egészen közömbös, hogy más népeknek milyen államformájuk van, nem látunk előnyt a nemzeti szociálizmus exportálásában“

Németországnak szüksége van gyarmati birtokára, hogy gazdaságilag könnyítsen helyzetén — A gyarmati követeléseken kívül nincs más követelése Franciaországgal és Angliával szemben

Olaszellenes háború Németországot az olasz barát oldalára állítaná

Berlin, január 30. A birodalmi gyűlés hétfő esti ülésén Hitler vezér és kancellár nagy beszédet mondott. Mindenekelőtt emlékezett a hat évvel ezelőtti január 30-ára.

— Amikor 1933 jan. 30-án bevonultam a Wilhelmstrassera, — mondotta a kancellár, — népem iránti mély aggodalom töltött el. Ma, hat évvel később Nagynémetország első birodalmi gyűléséhez szólhatok. Hat esztendő elegendő volt arra, hogy évszázadok almat megvalósítsa.

Az 1938. év eseménye

Hitler kancellár ezután ismertette az 1938. év történelmi eseményeit. 1938 januárjában arra a végső elhatározásra jutottam, hogy ennek az évnak a folyamán bárhogy is, de kiküzdöm az önrendelkezési jogot az ausztriai 6.5 millió német számára. Hitler kancellár ezzel kapcsolatban emlékeztetett a Schuschnigg kancellárral

Berchtesgadenben folytatott megbeszélésére. Végül megemlítette Ausztriának a német birodalomba történi végleges bekebelezését.

— Mindez — folytatta — lélegzetelállító gyorsasággal történt. Nem esalódtunk, amikor biztunk az új német véderő gyorsaságában és átütő erejében, mert a német véderő felülmulta minden várakozásunkat. Rövid néhány nap megerősítette e nagyszerű intézmény kiválóságáról vallott meggyőződésünket. A eselszlovák kérdés rendezése néhány héttel később, az ottani németek fokozottabb elnyomásával kezdődött. Benes bizonyos külföldi körök unszolására és közreműködésével az elmúlt év májusában végrehajtottam azt a esch mozgósítást, amelynek mélyén az a szándék rejtett, hogy először is Németországot kihívja, másodsor, hogy vereséget mérjen a német birodalom nemzetközi presztízsére. Benes dr ur azt a hírt terjesztette, hogy az ő

elszánt rendszabályai kényszerítették kello körülatok közé a német birodalmat. Ennek az elviselhetetlen kihívásnak a hatása alatt, melyet csak súlyosbított ott élő németjeink valóban arcátlan üldözése s terrorizálása, elhatároztam, hogy a szudétánmet kérdést végleg és most már gyökeresen megoldom. Németország olyan területen, amelyen sem angoloknak, sem más nyugati hatalomnak semmi keresnivalója nincs, 10 millió német néptárs részére helyreállította az önrendelkezési jogot.

Jövőben sem tűrnék a nyugati államok beavatkozását

— Németország ezzel senkit sem fenyegetett, hanem csak védekezett az ellen a kísérlet ellen, hogy harmadik hatalom beavatkozzék. És nem kell Önök előtt hangszlyozni, hogy a jövőben sem tűrnék el, hogy a nyugati államok egyszerűen beavatkozzanak bizo-

meny a gyermekmenhely. Itt Debrecenben is feladata magaslatán áll. De az a rendszer és előírás, hogy a menhely nem tud közvetlen az anyán segíteni, hanem csak ápolásba veszi át a gyermeket, sőt, ha gondozásba adja ki a menhelyi gyermekeket, azokat idegen helyekre kell adnia, változtatásra szorul. *Miért ne lehetne az egyes esetek kello kivizsgálása után a gondozási díjat a gyermek anyjának juttatni,* ki a kapott segítség révén fel tudná nevelni gyermekét. A mai nehéz viszonyok között alighanem sok lenne a jelentkező, de kello kivizsgálás és ellenőrzés révén mégis elérhető lenne a visszaélések elkerülése. Ha pár millióval emelkedne az államháztartás kiadása, de szociális szempontok és ama nagy érdek, mely a magyar gyermekekhez fűződik, megérné az áldozatot.

Tallózzunk tovább, más újságok hasábjain is. Feltűnik Szálló Gézának, ennek a felvidéki nagy magyarnak a cikke, ki gróf Esterháznak méltó társa volt húsz éven át az elszakított magyarságért folytatott küzdelemben. Szálló Géza most józan okfejtéssel hallatja szavát az immár velük közös belső kérdésekben. Megmondja nyíltan és aggályát fejezi ki, hogy bizony a földreform és a zsidókérdés egyidejű megoldása zökkenőkkel fog járni és attól lehet tartani, hogy a nemzeti jövedelem, az államháztartás jövedelmének esőkenése fog beállani.

Chamberlain angol miniszterelnök beszéde tűnik szemünk elé a vasárnapi lapok hasábjairól. *Az angol kormányelnök büszkén utal arra jólétre, mely Angliában uralkodik és azt kívánja, hogy a tömegek jóléte áradjon át más országok-*

kon is. Hajlandó tárgyalni a békeség szellemében, hogy jólét legyen ezen a földön.

Most vessük össze a hirtelenében olvasottakat. Nem lehet más konkluzióra jutni, mint arra, hogy érkezett a tizenkettedik óra arra, hogy az állatános jólét megteremtése vétessék fel a teendő sorába. A tömegek jóléte, a szociális igazság érvényesítése, az igazságos jövedelemmegosztásra való törekvés eltüntetné a magyar életből a mezillásos anyákat, elűzné a nyolcgyermekes családok fejé felől a hajléktalanság sötét gondját, megszüntetné sok-sok szenvedést és eloszlátná azt az aggodalmat is, hogy elerőtlenedik a magyar nép. *A tömegjólétben nem kellene tartani a születések számának esőkenésétől, pirospozsgás egészséges magyar gyermekek biztosítanak a magyar jövőt...*

nyos, csak minket érintő ügyekben beavatkozásunkkal megakadályozzák a természetes és észszerű megoldásokat.

— Mindannyian boldogok voltunk tehát, hogy hála barátunk, Benito Mussolini kezdeményezésének, valamint Chamberlain és Daladier szintén igen értékes készségének, sikerült megtalálni olyan megoldás alapjait, amely lehetővé tette nemcsak egy halaszthatatlan ügy békés megoldását, hanem ezen túlmenően példaként szolgálhatott bizonyos életbevágóan fontos kérdések észszerű kezelésére és elintézésére.

A népközösség

— Egyet meg kell mondania a nemzet előtt: azt, hogy az 1938. esztendő elsősorban egy eszme győzelmének esztendeje volt. Ezzel az eszme segített egy népet, ellentétben korábbi századokkal, amikor azt hitték, hogy ezt a feladatot csak a kardra szabad bízni. Most nem volt szükség kardot rántani a nemzeti egyesülés kikényszerítésére,

hanem csak a külső fenyegetés ellen való védelmére.

A birodalom fiatal védereje ez alkalommal fényesen kiállta az első próbát.

Hitler ezután a német nemzet belső életére tért át a többiek között kijelentette, hogy a fegyelmzett s engedelmességben nevelt népközösség olyan örökös mozgósíthat, amelyek a népek életének könnyebb fenntartását szolgálják s ezzel egyúttal eredményesen képviselik mindenki érdekeit.

— A német néptest egysége azzal a bizonyossággal tölt el, hogy bár-

Még ma is nagyon olcsón vásárolhat Kőrösönél

milyen feladatok elé kerüljön is népünk, a nemzeti szocialista állam előbb vagy utóbb megoldja azokat, mint ahogy meggyőződésem, hogy a német nép okulva egy évtizedes egyedülálló történelmi tanulságon, a legnagyobb elhatározottsággal követni fogja vezetőjét.

Előgtelen a német élettér

Hitler kancellár ezután a demokráta erkölcsbajnokok és világjavítók lármájára ellen fordult. A demokráta beszédeiből és lapjaiból minden nap hallunk azokról a nehézségekről, amelyeknek mi németek ki vagyunk szolgáltatva. Egy dologgal természetesen a német nép és mindenekelőtt mi is tisztában vagyunk: *Németország kétségtelenül régtől fogva egészen különösen nehéz helyzetben van.* 1918 óta sokan kilátástalannak lát-

tak ezt a helyzetet. *A nemzeti szocializmus azonban szaktott a gyáva meghódolás rendszerével s felébresztette a nemzet önfenntartási akaratát.* Munkáját rendkívüli siker koronázta, úgyhogy ma kettőt jelenthetek ki:

1. *Mi valóban borzasztó harcot folytatunk népünk egész egységes erejének s erényének latbavetésével és*

2. *ezt a harcot teljesen megnyerjük, sőt meg is nyertük.*

— Miben rejlik gazdasági nehézségeink oka? Életterünk túlnépesedésében, abban a tényben, hogy a német népből 135-en élnek egy négyzetkilométer területen minden külső segítség és minden régebbi tartalék nélkül. Másfél évtizeden át az ország több része kifosztottan — óriási adósságok nehezédtek rá — gyarmatok nélkül állt itt s mégis táplálkozik, ruházódik és nincsenek munkanélküliei. Kérdés, hogy az úgynevezett nagy demokráciák közül melyik tudná ugyanezt megcsinálni?

Egészen közömbös...

Nekünk, németeknek egészen közömbös, hogy más népeknek milyen államformájuk van. Nem látunk előnyt abban, hogy a nemzeti szocializmust, mint eszményt szállítsuk másoknak, sem pedig nem látunk okot arra, hogy hadakozzunk más népek ellen azért, mert demokrátaik.

Azt az állítást, hogy a nemzeti szocialista Németország legközelebb megtámadja, vagy felosztja Észak- vagy Dél-Amerikát, Ausztráliát, Kínát, vagy talán Hollandiát, mégpedig azért, mert ott mások a kormányzati rendszerek, még csak azzal a jóvándóval lehetne kiegészíteni, hogy utána nyomban meg akarjuk szállani a teli holdat.

Gazdasági kérdések

Hitler ezután gazdasági kérdésekkel foglalkozott. A nemzetközi kereskedelmi tevékenységben való részvételre vonatkozó kényszerről nem kell szólnom — mondotta —, mert

önhittség lenne azt gondolni, hogy az Uristen csak egy, vagy két nép számára teremtette a világot.

Minden népnek joga van, hogy biztosítsa életét ezen a földön. *A német népek szintén megvan ugyanaz a joga, hogy résztvegyen a világ feltárában, mint bármely más népek.* Közép-Európa legerősebb népét valóban zseniális manipulációkkal kötelezik, hogy még inkább, mint eddig, bármibe kerüljön is, mint exportnemzet dolgozzék. *Az úgynevezett győztes hatalmak egész magatartása a világháború befejeztével éppúgy észszerűtlen, mint felelőtlen volt.* A német gyarmatok elrablása erkölcsi jogtalanság volt, gazdaságilag

tiszta örület, politikailag indokolásában oly hitvány, hogy az ember kísértésbe esik azt egyszerűen együgyűnek mondani. *Valóban a nemzeti probléma a háború végén még élesebben volt feltéve, mint a háború előtt.* Egyetlen nép sem született nincstelenné, vagy birtokosnak, hanem a birtokviszonyok a történelmi fejlődés folyamán alakultak. Németországra vonatkozóan a helyzet nagyon egyszerű.

Miért van szükség gyarmatokra

— A birodalomnak 80 millió lakosa van. A nagy német gyarmati birtokot, amelyet a birodalom egykor békében, szerződésekkal és vétel útján megszerzett, elrabolták, még pedig Wilson amerikai elnök ünnepélyes ígéretei ellenére, amelyek fegyverletételünk alapját adták.

Németországnak nem azért van szüksége gyarmati birtokra, hogy ott hadseregeket állítson fel. Erre saját fajtánk népessége elegendő, hanem azért van szüksége rá, hogy gazdaságilag könnyítsen helyzetén, de ha ezt nem is hinnék el nekünk, ez teljesen jelentőség nélküli körülmény és semmit sem változtat jogunkon.

Ugy áll a dolog, hogy 80 milliós nemzet nem akarja, hogy húzamosabb időn át másként értékeljék, mint bármely más népet. Hitler ezután határozottan szembeszállt azzal a váddal, hogy a német módszerű kölcsönös áru-cserére folytán a világkereskedelem hanyatlóban van.

A jóvátételi politika a német népet nemcsak sok illúziójából győ-

Lehet-e tényleg 70 pengőért 2000 pengőt kapni?

Általános feltűnést keltett szombaton este a Déri múzeum dísztermében összegyűlt előkelő közönség sorában Versényi Tibornak az előadás során tett az a kijelentése, hogy a Családvédő Takarékszövetkezet utján biztosított családok 70 pengőért 2000-et kapnak.

Az előadás után rendkívül élénk beszélgetés tárgya volt a Családvédő Takarékszövetkezet páratlan sok előnye, amit a jelenlévő néhány szakértő, akik már ismerik a Családvédő Takarékszövetkezetet, hirtelenében elmagyarázták a folyosón, míg az öltözőkészen idét vett igénybe.

Főleg az ütött szöveget a legtöbb ember fejébe, hogyan lehet az, hogy a Családvédő Takarékszövetkezetben biztosított család 70 pengő befizetésénél miként juthat 2000 pengőhöz.

A magyarázat egyszerű és világos:

A családfő elhatározza, hogy ezer pengőt gyűjt a Családvédő Takarékszövetkezetben. Még is kezdi a havi

70 pengő befizetését, amely összegben kívül havonként pár fillért kell még fizetnie a biztosítási kockázatért. A Családvédő Takarékszövetkezet bárki 18—60 év között minden orvosi vizsgálat nélkül megkötheti. Így ha például a hetedik hónapban tart az apának a Családvédő Takarékszövetkezetben a tagsága és — aminek minden ember ki van téve — baleset következtében meghalna, a további gyűjtést természetesen az apa nem folytathatja. Ebben az esetben a Családvédő Takarékszövetkezet visszafizeti a betett 70 pengőt és ezenkívül a Magyar Élet és Járulékbiztosító Intézet — amely a Családvédő Takarékszövetkezet szoros összefüggésben áll — azonnal kifizeti a 2000 pengőt az árván maradt családnak.

Erről a szenzációs és forradalmi újításnak nevezhető rendszerről világos és mindenki által érthető tájékoztatók állanak rendelkezésre a Családvédő Takarékszövetkezet Debreceni Első Takarékpénztár és a Kölcsönös Segélyező Egyletben.

Mi az a családvédő takarékszövetkezet ?!

Annyit beszélnek róla mostanában

KERDEZZE MEG AZ ELSŐ TAKARÉK VAGY A KÖLCSÖNÖS
SEGÉLYZŐ CSALÁDVÉDŐ TAKARÉK OSZTÁLYAN.

V i g s z i n h á z

Ma utoljára a vídám és hangulatos magyar film:

Gyimesi vadvirág

Tolnay Klári, Mály Gerő,
Timár, Greguss, Gózon

Holnap nagy premier!

Alexander's Ragtime Band Uj világ hajnalán

Irving Berlin 29. éjféleről!

— Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb 150 gramm természetes Ferenc József keserűvíz használata következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezze meg orvosát.

gyította ki, hanem megszabadította sok gazdasági elméletől és formális, teológiai megsejtelt pénzügyi felfogás volt.

Ez inség kényszere alatt mindenek előtt megtanultuk, hogy a nemzet legfontosabb tökéje a munkaerő.

Ma csak mosolyoghatunk azon, hogy volt idő, amikor közgazdánk azon a nézetten voltak egész komolyan, hogy a valuta értékét a központi banknak pánclermeiben heverő arany- és devizakészlete határozza meg s azok biztosítják. Amikor több ország pénzügyi és gazdasági teoretikusai negyedévenként félévenként összeomlásukat jóslgatták, a nemzeti szocialista állam stabilizálta pénze értékét, amennyiben rendkívüli módon fokozta a termelést.

Tisztában vagyunk azzal azonban, hogy egy területen a teljesítmény nem fokozható ilyen módon, ez az élelmiszerterülete.

A fogyasztóerő, ha e téren változás nem áll be, az élelmiszertermelés határan természetesen korlátozásra találma. Az ekként előálló helyzetet csak két módon lehet leküzdeni:

1. Az élelmiszerek fokozott behozatala útján, vagyis német termékek fokozott kivitele útján, vagy

2. népünk életterének kibővítése útján.

Gazdasági élet-halál harc

Mint hogy a második megoldás a volt győztes hatalmak tartós elvakultsága folytán pillanatnyilag még nincs adva, kénytelenek vagyunk az elsőtől foglalkozni, vagyis kénytelenek vagyunk exportálni, hogy élelmiszereket vásárolhassunk s mint hogy ez a kivitel részben nyersanyagokat tesz szükségessé, amelyekkel magunk nem rendelkezünk,

még többet kell exportálnunk, hogy gazdasági életünknek biztosítsuk ezeket a nyersanyagokat is.

És ha idegen államférfiak nem tudom milyen gazdasági ellenrendszabályokkal fenyegetőznek, akkor csak azt mondhatom, hogy **ilyen esetben gazdasági élet-halál harc indulna meg, amelyet mi nagyon könnyen végig küzdhetnénk.**

Minden nemzetközi kétkedőt biztosíthatok, hogy a német nép, ha szükséges lenne, az új nemzeti szocialista közösség egész munkaerőjét rendelkezésre boesátja vezetőinek, hogy ezt a harcot felvegyék és végigküzdjék. Ami pedig a vezetőket illeti, kijelenthetem, hogy **mindenre el vagyunk szánva.**

Eletjogért harcolunk

Hitler ezután ismét rámutatott arra, hogy milyen következményekkel jár a gyűlölet politikája, amelyet a világháború után Németországgal szemben folytattak.

Gazdaságilag okosabb lett volna Németországgal méltányos és szerűség alapján politikai és gyarmati megállapodásra jutni.

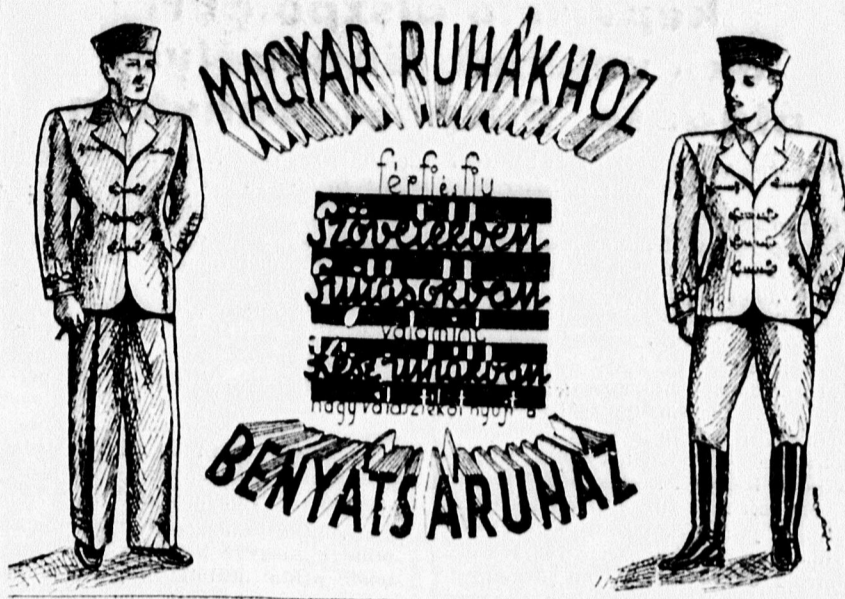
mint olyan útra térni, amely a nemzetközi fegyverkezési nyereségeknek talán óriási osztalékot hoz, a népekre azonban a legsúlyosabb terheket rója.

Úgy látom, hogy ez a 3 millió négykilométernyi német gyarmati birtok, amely Anglia és Franciaország kezébe került, a német politikai és katonai egyenjogúság elvetésével együtt, Angliának már rövid időn belül több mint 20 milliárd aranymárkjába fog kerülni s attól tartok, hogy ez az összeg belátható időn belül egész más számmá fog növekedni. Ha a volt német gyarmatok tehát nem jelennek aranyat, mindenesetre annál több pénzbe kerülnek. Nem is jelent ez nekünk örömet. Egy dologban azonban meg van az eltérés köztünk.

Mi egy életjogért harcolunk, amely nélkül húzamosabb időn át nem lehetünk meg, a többiek azonban jogtalanságot, mely csak teher számukra és semmi jót nem hoz nekik.

A gazdaságpolitika közei feladatairól Hitler többek között ezeket mondotta: Elhatároztam, hogy befejezem a német birodalmi banknak nemzetközi befolyás alatt álló bankintézetből a német birodalom jegyintézetévé való átalakításának útját. Az a körülmény, hogy munkaerőnknek nagy százalékát az önmagában véve nem produktív fegyverkezésre vagyunk kénytelenek felhasználni, sajnálatos ugyan, de ezen nem lehet változtatni. *A mai birodalom gazdasági élete végcredményben az állampolitikai biztonsággal áll és bukik.* Jobb, ha ezt idejében, mintha túlkésőn belátjuk. *Ezért a nemzeti szocialista államvezetőség legfőbb feladatának tekintem, hogy véderőnk fejlesztése terén mindent megtegyünk, ami emberileg lehetséges. Ha az olyan háborús apostolok, amik George, Cooper, Eden, Churchill vagy Ikes stb. védekezünk, ezt úgy tüntetik fel, mint beavalkozást a demokráciák szent jogaiba.* Amíg azonban a német birodalom szuverén állam, vezetőségének angol vagy amerikai politikus nem tilthatja meg, hogy ilyen támadásokra ne válaszoljon. Es hogy szuverén állam maradjunk, arról örökre fognak gondoskodni a fegyverek, amelyeket kovácsolunk s arról gondoskodunk barátaink megválasztásában is.

Mint hogy a német nép nem érez gyűlöletet Anglia, Amerika, vagy Franciaország iránt, hanem csak nyugalmat s békét akar, viszont ezeket a népeket zsidó és nem zsidó uszítók folytatosan Németország és a német nép

ellen izgatják, szándékaik sikere esetén népünk lélektanilag elő nem készített és ezért számára érthetetlen helyzetbe kerülne. Szükségesnek tartom tehát, hogy mostantól fogva propagandánk és sajtóunk mindig válaszoljon e támadásokra

és mindenekelőtt a német nép tudomására hozza azokat. A német népnek tudni kell, kik azok a férfiak, akik minden körülmények között háborút akarnak szítani. Németország nem akar ellenségeskedést más népekkel.

Hitler kijelentései a zsidókérdésről

Hitler megszégyenítő színjátéknak mondotta, hogy a demokrácia világa esőpő a résztvétől, de nem segít a zsidó népen. *A német nép nem óhajtja, hogy ércakeit idegen nép irányítsa: Franciaországot a franciáknak, Angliát az angoloknak, Amerikát az amerikaiaknak és Németországot a németeknek.* Elhatároztuk, hogy egy idegen nép befészkelődését, amely magához tudta ragadni az összes vezető helyeket, megakadályozzuk és ezt a népet eltávolítjuk magunktól. Azt hiszem, hogyha minél előbb megoldjuk ezt a problémát, annál jobb, mert Európa addig nem tud nyugalomhoz jutni, amíg a zsidókérdést el nem intéztük. Könnyen lehetséges, hogy előbb-utóbb e problémára néve Európában megegyezés jön létre még olyan nemzetek között is, amelyek nem oly könnyen találnák meg az egymás felé vezető utat. A zsidóságnak is éppen úgy beilleszkednie kell majd a szolid építőmunkába, mint más népek, vagy pedig előbb-utóbb elképzelhetetlen arányú válság áldozata lesz.

Ezen a talán nemesek nekünk németeknek emlékeztetés napon egyet szeretnék még mondani: Ha az európai és tengerentúli nemzetközi zsidóságnak ismét sikerülne a népeket újabb háborúba dönteni, akkor ennek a háborúnak az eredménye nem a világ bolszevizálása és ezzel a zsidóság diadala lesz, hanem a zsidók megsemmisítése Európában. A világ proletárjai egyesüljétek zsidó jelszóval szemben a népek ezt a jelszót kiáltják: Valamennyi nemzet dolgozói ismerjétek fel közös ellenségeket!

Hitler ezután visszautasította azt a vádat, hogy a nemzeti szocialista állam vallásellenes. Beszéde további so-

rán hangoztatta, hogy az európai kultúráért való aggodás indította Németországot arra hogy segítse Francóékat a bolszevista pusztítók elleni harcban.

Ezután rámutatott a német és olasz nép között fennálló barátságos kapcsolatokra. Magyarország és Mandzsuko esatlakozása a kommunistaellenes egyezményhez örömteljes jele annak, hogy megerősödött a zsidók bolszevista nem-

Pigniczky István
A szegedi hírneves
Brauwwetter órásnak
tanítványa

12 évig esőrendű szakmunkás volt. — CSAPO-UTCA 12. SZ.

zetközi világveszéllyel szemben való ellentállás. Németország Amerikával is, mint minden állammal jóviszonyban akar élni, de elutasít a német belügyekbe val minden beavatkozást.

Hitler beszédének további részében fontos volt még az a kijelentés, hogy egy esetleges olaszellenes háború Németországot az olasz barát oldalára állítaná.

Végül Hitler kancellár megegyezés visszajelentést vetett az elmúlt harcokra, amelyek során sikerült véraldozat nélkül helyreállítani a nagy német birodalmat.

Párizs, jan. 30. Ma éjjel a francia határ közelében levő Puigeerda városkában az anarchisták kísérletet tettek arra, hogy a hatalmat kezükbe kerítsék. Valóságos esata zajlott le a köztársasági és az anarchisták között. A köztársasági csapatokban végül is sikerült a rendet helyreállítani Guardam ezredet, katonai parancsnokot letartóztatták és haditörvényszék elé állí-

Az Apollóban

MA :

A hazaszeretet és hősiesség legmégrázóbb éposza:

Égő határok

GALICIA 1914.

Előadások: 5, 7, 9-kor!

HIRADÓ!

Kisérő: „PANIK A CIRKUSZBAN”!!!

Hungária filmszínház

MA ELŐSZÖR a legszebb MAGYAR mesejáték: a

János vitéz

Főszereplők :

DR PALLÓ IMRE, DAYKA MARGIT, KISS FERENC, CSORTOS GYULA, PEERY PIRI, GÓZON GYULA stb.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

VILÁGHIRADÓK!

Megay Meissner Károly képviselő diszpolgári oklevelének ünnepélyes átadása Püspökladányban

Megjelent az ünnepélyen és beszédet mondott Tasnády Nagy András igazságügyminiszter és Antal István államtitkár

Ünnepélyes keretek között vette át vasárnap Megay Meissner Károly képviselő Püspökladány diszpolgári oklevelét, Ünnepi díszítést öltött erre az alkalomra Püspökladány. Kocsikon, autóbuszokon érkeztek a kerületből a képviselő hívei.

Már a délelőtti folyamán megérkezett a községbe Lossoncey István főispán, Rásó István alispán és természetesen az ünnepelt képviselő, Megay Meissner Károly is. A vármegye részéről ott volt még dr. Ethey László, a központi járás főszolgabírója, dr. Rásó Gyula, a püspökladányi járás főszolgabírója, dr. Gertner István vármegyei úrszói főorvos, Vecsey Zoltán gazdasági felügyelő, Benóák Gyula tanfelügyelő, De ott láttuk dr. Mezey Lajos, vitéz Ujfaluassy Gábor, vitéz Kenyeres János, dr. Uzonyi György, Molnár László, vitéz Sebestyén Károly, vitéz Leclóssy Árpád, dr. Nyíri István, dr. Miskolczy István országgyűlési képviselőket. Valóságos kis parlament gyűlt itt össze erre az ünnepi napra. Délelőtti 11 órakor érkezett meg Jászberényi kerületéből dr. Antal István államtitkár, akit meleg barátság fűz Megay Meissner Károly képviselőhöz. Közben jönnek a körülyekről mindenfelől a fogatok, kocsik, szekerek, hogy Balogh Dezső helyettes községi főjegyző és Albízy Antal járási NEP elnök hatalmas rendezői gárdával igazán komoly próbáját állja ki a külön rendezésnek. Nádudvar, Földes, Égyek, Szováta, Kaba, Szoboszló és a többi községek jegyzőitől, bíróságtól, vezetők és egyszerű emberek tömegével jöttek el erre az ünnepélyre.

Az egybegyűltek a község házáról átvonultak a szép polgári iskola hatalmas tornatermébe, melyet virággal díszítettek fel erre az alkalomra, ahol a karcagi gazdasági iskola növendékei állottak díszsorfalat és pompás magyar ruhájú szép leányok még a virágoknál is szebben adták a legszebb keretet.

Féltizenkettőkor megérkezett dr. Tasnády Nagy András igazságügyminiszter, akit Lossoncey István főispán üdvözölt, majd nagy éljenzés közben vonult be a miniszter kíséretével a zsúfolásig megtelt terebben, ahol nyomban kezdetét vette az ünnepély.

Rács Dániel községi bíró megnyitotta az ünnepélyt, üdvözölve a megjelent előkelőségeket. Balogh Dezső aztán szép beszédben méltatta az ünnepi közgyűlés jelentőségét. Kiemelte beszédében, hogy mi vezette Püspökladány hálás lakosságát arra, hogy Megay Meissner Károly képviselőt diszpolgárrá választotta.

Felsorolta Megay képviselő érdemeit, aki két esztendő képviselő-sége után már kiérdemelte ezt a hálát, mert már 1936 decemberében egyhangulag választotta diszpolgárává a község.

Megay Meissner Károly igen sokat tett a mezőgazdasági élet fellendítésén, erdősítés, szikjavító kísérlet, bekötő utak építése, mellyel tízezer holdat tettek értékesebbé, gyümölcsenyésztés, az inségsek sorsának javítása, mely célért 31.000 pengőt sikerült a kormányzattól szerezni inségmunkára, napszámra és inség konyha felállítására.

A szociális munka minden terén tevékenykedett Megay képviselő. A református Nőegyletnek ugyanúgy segítségére volt, mint az anyanyelv és csecsemővédő egyesületnek. A vetőmaggal való ellátás terén is sokat tett a község érdekében,

mert zabot, vetőbúzamagot, burgonyát, tengerit, egy alkalommal pl. 3300 métermázsát szerzett.

A búzanevelés és a tiszavideki búza árának megfelelő árfolyamon való jegyzését és eladását szintén erős és becsületes harcok után szerezte meg ennek a vidéknek. Vizszabályozás magas árainak mérséklése, a földműves napszám emelése, adócsökkentés mind olyan emberies munka volt, melyek nagyban segítettek éppen a legjobban rászoruló népréteg megélhetését.

A strandfürdő megépítésével pedig minden magyar községnek követendő példát állított Megay képviselő és a gazdasági egyesület, tejszövetkezet megteremtésével a környék és község életbevágóan fontos gazdasági szervét teremtette meg, hiszen itt ma is közel ezer liter tejet vesznek át minőség szerint a termelőktől...

A megjelentek lelkes ovációban részesítették Megay Meissner Károly képviselőt, kit Kállay Sándor református lelkész üdvözölt aztán a község nevében. Az, aki köztünk mindig kötelességet teljesített, — mondotta Kállay lelkész a többi között, — az megmutatta, hogy első a haza védelmében is, mert a legelsőket közt elment a mult őszi a szabad csapatok közé, hogy ha kell, vérét is áldozza hazájáért.

Majd dr. Tasnády Nagy András igazságügyminiszter mondott beszédet. — Örömmel jöttem el a mai napon ebbe a szűltáza magyar községbe, — mondotta. —

Nagy öröm számomra az ilyen ünnep, mert az a kerület, melynek képviselőjét ilyen legszebb polgári kitüntetéssel díszíti fel a hála, szomszéd az én kerületemmel, Szoboszlóval, éppen ezért nyugodtan elmondhatom, hogy tudom kit ünnepelnek itt, tudom, hogy mit tett Megay Meissner Károly képviselő társam, aki egész lélekkel áll minden választója igaz ügye mellé és lelke lánggal lobog minden igaz magyar ügyért, mely az egyetemes magyarság szent ügye.

Örömmel és boldogan látom, hogy Megay Meissner képviselő nem hiába fáradozott, mert a hála ritkán virágozik, mely a lélek legszebb ékessége, itt Püspökladányban dúsan kivirágzott a magyar szívekben.

A különböző aktuális kérdésekről s a reformokról szólott ezután Tasnády Nagy miniszter. Nem akarja senkinek a jóhiszeműségét és becsületét szándékát kétségbevonni, de az bizonyos, hogy ma minden magyar embert az a legfőbb cél kell, hogy foglalkoztasson, hogy minden magyar összefogjon. Ismerlette ezután a kormány munkáját, hosszasan szólott a zsidókérdésről és a földbirtokreform problémájáról. — Nem lehet beszélni — úgymond — sok millió hold földről, csak annyit adhatunk, amennyi rendelkezésre áll. A földet olyanok kezébe kell adni, kik jól meg tudják művelni, mert az ország termelésének a földreform után sem szabad visszaesnie. Ha azt akarjuk, hogy az ország boldogabb legyen, akkor még többet kell termelnünk.

Tasnády Nagy András igazságügyminiszter ezután bejelentette az adóreformról s az igazságos munkabérről szóló törvényjavaslatokat.

— Következnek majd a többi reformok is — folytatta az igazságügyminiszter. — Jön az átfogó adóreform amely a gyengébbek terheit az erő-

sebbek vállaira fogja áttenni. Ez a törvény arányosítani fogja a közterheket. Jönnek a szociális alkotások is, amelyek sorát a mezőgazdasági munkások biztosításával, a családi munkabér bevezetésével és több más törvénnyel már megnyitottuk.

A kormány az a törekvése, hogy a munkást mindenütt megfelelő munkabérhez és munkáját valódi ellenértékhez juttassa.

A miniszter tetszését kísérte beszéde után dr. Mezey Lajos, a NEP elnökség-üdvözlését tolmácsolta.

Azután az ünnepelt, Megay Meissner Károly mondott beszédet:

— Büszke örömmel veszem át Püspökladány közönségének ezt a gyönyörű kitüntetését, — mondotta a többi között; — első szavam köszönet és hála, amiért engem most ennek a magyar községnek polgárával közös valóság szerint is felvettek, magukhoz emeltek, ez a ragaszkodás és kitüntetés azt mutatja, hogy jó úton járunk.

Külön köszönet és hála annak a községnek, melyet megszerettem és úgy látom, hogy megszerettek ennek az igaz magyar községnek lakosai is engem. Bevallom, hogy ezekben a nehéz időkben nem tudtam úgy segíteni, ahogy szerettem volna és ezt a szerény munkám is így megbeszéltek. Nagy kitüntetés ez az oklevél, én azonban sokkal többre értékelem ennél azt a szeretetet, melyet a község minden rendű és rangú polgárától

kaptam.

Ebben a szeretetben erősített meg engem a vármegye első embere, az alispán, aki minden jogos kérést atyai szeretettel és megértéssel támogatott. Ebben a községben politikai harc, győzelem nem tudott gyökeret verni és nem fog ezután se verni.

Ezután is az lesz munkám tengerlye, hogy békét, jólétet, nyugalmat és munkát teremtsünk ebben a kerületben és községben és minden földműves, munkás hozzájárson a földhöz, melyért él s ha kell meghal.

Reformok jönnek, de én hirdetem, hogy minden reformok előtt mindenki végezze el magában a lelki únterletem, hogy jobb, önzetlenebb, magyarább magyar legyen a magyar. Végül kijelentette, hogy Imrédy miniszterelnököt követi.

Megay Meissner Károlyt lelkesen ünnepelték az egybegyűltek. Majd Kovács Lajos felolvasta azt az üdvözítő tóviratot, melyet Imrédy Béla miniszterelnöknek küldtek el.

Az ünnepély után négyszáz terítéses ünnepi ebéd volt. Felköszöntök hangzottak el és dr. Antal István államtitkár mondott politikai beszédet, méltatván a szép kitüntetésben részesült Megay képviselő érdemét és a kormányzat politikaprogramját.

Este még műkedvelő előadás volt, majd bál a kerület országgyűlési képviselőjének tiszteletére.

Sz. r. i.

Kézzelel és kötéllel fojtotta meg gyermekét a bestiális anya

Tizennyolc órahosszat hevert a Csóna kázó tó vizében a csecsemő holtteste

A debreceni rendőrség dr. Csige Sándor kapitány irányításával erőteljesen nyomoz abban a borzalmasan kegyetlen gyermekgyilkossági ügyben, melyet pénteken fedeztek fel a Csónakázó tó környékén járókelők.

A boncolás adatait a tegnapi napon közölték a rendőrséggel. Eszerint megállapították, hogy a lelketlen anya előbb kézzel fojtogatta, majd a kötéllel torkára hurkolva gyilkolta meg néhánynapos csecsemőjét. A tüdőben talált nagymennyiségű oxigénből megállapította a boncolás, hogy a gyermek élve született, erőteljes, egészséges csecsemő volt. Hossza 54 centiméter, súlya felül a négy kilón. A hű csecsemő holttestét a borzalmas gyilkosság elkövetése után az anya előbb újságpapírba csomagolta, majd egy barna, vastag esomagolópapírba göngyöltte s úgy vitte ki a Csónakázó tóhoz, ahol egy olyan pillanatban, amikor senki nem járt ott, valószínűleg a korai órákban, a vízbe dobtta. A

boncolás megállapítása szerint a gyermek 10—16 órahosszat heverhetett a tó vizében. A gyermek 3—4 napos lehetett, amikor meggyilkolták.

A rendőrség dr. Csige Sándor kapitány vezetésével már egész sereg kihallgatást eszközölt a szörnyű bűnyűgyben s felhívja a községet, hogy aki a bestiális cselekményről valamit tud, közölje személyesen, vagy leveleiben dr. Csige Sándor rendőrkapitány-nak. Rendőrség II. emelet.

A megdöbbentő leletet — mint az annakidején megírtuk — a járókelők fedezték fel s megkérték az éppen arra járó Ráday Barna 23 éves magántisztviselőt, hogy legyen szíves telefonálni a rendőrségre. Ráday Barna debreceni magántisztviselő eleget is tett a kérésnek és ő értesítette a debreceni rendőrség bűnügyi osztályát. Tehát nem kisdíjakok értesíttek a hatóságokat, mint az első jelentések szóltak.

A farsang kiemelkedő eseménye lesz a debreceni Iparos bál

A farsang kiemelkedő eseménye lesz a Debrecenben oly nagy érdeklődéssel várt Iparos-bál, melyet február hó 4-én este 9 órai kezdettel tartanak meg az Arany Bik dísztermében. A rendezőbizottság mindent elkövet úgy az erkölcsi, mint az anyagi siker érdekében, mert a bál tiszta jövedelme az „Elaggott iparosok menháza” javára lesz fordítva.

A bál rendje a következő lesz: 1. Az Iparos Dalegyelet a Nemzeti Híszkegygyel megnyitja a bált. 2. A bál elnöke rövid megnyitói beszédet mond. 3. Magyarruhás hölgyek és urak felvonulása. 4. Az első bálózők bevonulása. 5. Magyar táncbemutatócsoport bemutat táncokat. 6. A kezdő párok megnyitják a táncot. 7. Táncelőzi szünet alatt az Iparos Dalegyelet ének-számokat ad elő.

A zenét a egyetemi hallgatók tőnézenekara és szatmári Balogh Imre, az Arany Bika cigányzenekara fog-

ják felváltva szolgáltatni. A terem díszíti a növényekkel szépen fel lesz díszítve s az izléses szép munka P. Gulyás Endre műkértész úr gondosságát dicséri. A díszteremben lefolyó eseményeket Horváth Sándor műszerész-mester által felszerelt hangszórók közvetítik s a folyosókon is hallható lesznek. A bálroda az Ipartestület hivatalában van, mindennemű meghívó-jegygénylés délelőtti 8—2-ig, délután 5—7-ig eszközölhető, a bál napján azonban reggel 9 órától az Arany Bikában áll a község rendelkezésére. A rendezőbizottság kéri a bálban a község pontos megjelenését, mert a bál este 9 órakor haladéktalanul kezdetét veszi.

— Aki friss és munkaképes akar lenni és lehetőleg el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, gyakran fájjon a feje és a bőre tele legyen mindenféle pattanásokkal, az igyék jelenként egyszerű-kétszer guggolizás előtt egy pohár természetes Fereve József keserűvizet. Kérdezzé meg orvosát.

Jóváhagyta a belügyminiszter a városi tisztviselők státusz rendezésére vonatkozó közgyűlési határozatot

Számos új állást létesítettek — Májusban lesznek a választások és pár napon belül a kinevezések — Megszűntek a kisegítő alkalmazások — A szellemi szükségmunkásokra nem vonatkozik a rendezés

Debrecen város törvényhatósági bizottsága még 1936-ban közgyűlési határozatot hozott, amelyben az adóhivatalnál az ideiglenes állásokat napidíjas állásokká szervezte át, majd később, 1937-ben a közgyűlés a státusnak szélesebb kiterjesztését mondta ki.

A közgyűlési határozatot jóváhagyás végett felküldték a belügyminiszteriumba, ahol elbírálták és bevonták a jóváhagyás előtt a pénzügyminiszterium illetékes osztályait is.

A jóváhagyás érdekében Fáy István főispán, majd kinevezése óta Lossonczy István főispán különösen nagy odaadással és sok fáradsággal járt utána Budapestre dr. Kölcsey Sándor polgármesterrel együtt, hogy az egyes osztályokból a határozat sorsát előbbre vigyék. Lossonczy István többszöri hathatós közbenjárásának most meglett az eredménye, a jóváhagyást a belügyminiszterium úgy a 315—1936., mint a 301—1937. számú bizottsági közgyűlési határozatokra most elküldte.

A városi státuszrendezésnek a jelentősége akkor állapítható meg teljes mértékben, ha figyelembe vesszük, hogy *közvetlenül 117 embert érint a jóváhagyás ténye.*

Mindazok, akik eddig egészen kisegítő jelleggel álltak a város alkalmazásában — számszerint 62-en — most státusba kerültek. Ez azt jelenti számukra, hogy nyugdíj-képességük megkezdődött és nem lebeg többé fejük felett Damokles kardjaként az elbocsátás lehetősége.

Természetesen, mivel automatikus előlépésekre nyílik így alkalom, még szélesebb körű kategóriákat is érint, úgyhogy összesen 117 alkalmazott, illetőleg tisztviselő helyzete javul meg.

Szociális szempontból nagy jelentőségű a határozat elsősorban családvédelmi szempontból.

A jóváhagyás ténye a helypénzszedőket is érinti. Ami pedig a legfontosabb, az *előbb említett 117 főnyi létszámon felül 30 foglalkozási adóellenőr és 21 helypénzszedő sorsát igazítja el a jóváhagyás, mivel a belügyminiszter megengedte, hogy ennyi adóellenőrt és helypénzszedőt alkalmazzon a város, sőt rajtuk kívül 8 kisegítő szolgáló is állandó alkalmazottá válik. Ezek az adóellenőrök, helypénzszedők és szolgálók sorsukat illetőleg eddig teljes bizonytalanságban voltak.*

Volt két ügyosztálya a városnak, ahol a tisztviselők létszáma hiányos volt, az egyik a műszaki ügyosztály, a másik a gazdasági ügyosztály. *A belügyminiszter megengedte, hogy a műszaki ügyosztálynál két építésmérnöki és két mérnökgyakornoki, valamint egy műszaki felügyelői állást szervezzenek gépészmérnökök számára, akik ilyen természetű szakfeladatokat fognak megoldani. A gazda-*

sági ügyosztálynál pedig két gazdasági intézői állást létesítenek, mint új állást. Az ügyészi hivatalnál szintén történik új állásszervezés és pedig egy ügyészi, egy ügyészségi fogalmazói és egy ügyészségi gyakornoki állás.

Erdekes, hogy *Tolnay Elemér kizárólag a saját személyére korlátozva I. osztályú aljegyzővé minősül át. Az utódját azonban már nem automatikusan ebbe a rangosztályba fogják megválasztani.*

A státuszrendezés belsőleg is előnyöket jelent a tisztviselőkre, mert előlépési lehetőségeket nyit meg, sokan előre haladnak és ez egy kis mozgást hoz a tisztviselők életébe.

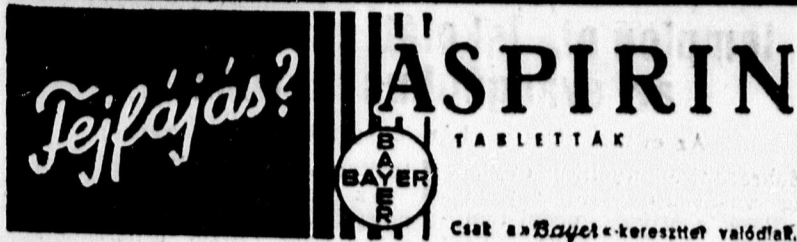
Van még három II. osztályú al-tiszt állás, ez is új keretbővítést jelent. *Három új piaci ellenőr, három új erdőőr, sőt egy új városi orvost és egy új irodasegéd-tisztet is alkalmaznak, aki az iskolakötelesek törzskönyvezését végzi.*

Nem hagyta jóvá a belügyminiszter az adóellenőri állás szervezését, amit Sarkady István adóellenőr kedvéért kreáltak volna kizárólag az ő személyére. Sarkady közben meghalt, így őt már nem érinti a jóváhagyás megtagadása.

Azok a széles kategóriák azonban, amelyek aránytalanul régen voltak ideiglenes minőségben a városnál, most véglegesen révbe jutnak. *Elsősorban az ideiglenes napidíjasok és kisegítő munkások sorsát érinti a jóváhagyás. Az ideiglenes napidíjasok ezzel a jóváhagyással jogilag állandósított jellegű alkalmazottakká válnak, de persze ez nem jelenti számukra azt, hogy például az ideiglenes napidíjas az állandósított napidíjas javadalmazását fogja kapni, mert erre az állásra továbbra is őket külön és egyenként — mint a múltban történt — ki kell nevezni. Az ideiglenes napidíjasoktól már január 1-én le is vonták a nyugdíj-illetéket.*

A kisegítő munkások név alatt is sokan voltak a város szolgálatában, ők szintén státusba kerültek, ami azt jelenti számukra, hogy fizetésük lényegesen emelkedik és minden további nélkül el nem bocsájtathatók, csak fejelemi úton.

Sajnos, a szellemi munkásokra — akik között nagyon sok igen értékes munkások van — nem vonatkozik a státuszrendezés. A szellemi szükségmunkát ugyanis a város nem tekintette állásnak és a közgyűlés olyan felfogásban volt e tekintetben, mint a fizikai szükségmunkánál, azt a célt kívánta szolgálni, hogy munka nélkül ne adjon segélyt intelligens embereknek sem. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a szellemi szükségmunkásokat elbocsájtják, még kevésbé azt, hogy ők soha a státusba be nem kerülhetnének. Ellenkezőleg, dr. Kölcsey Sándor polgármesternek az a szándéka, hogy lassanként megszüntesse a szellemi szükség-

Csak a Bayer-keresztet valódi!

munka intézményét és ezt leginkább azáltal érnék el, hogy a fiatal jó munkások közül az érdekeseket a többiek előlépése következtében esetleg megüresedő helyekre alkalmazzák.

Magától értetődik, hogy az ADOB-os alkalmazottak közül is sokan átminősülnek napidíjasokká és természetes az is, hogy mind-ezeknek az átminősülteknek az állása megszűnik. Tehát ne essen senki abba a tévedésbe, hogy a városnál most az átminősítés következtében egy sereg állás megüresedik, mert ez nem történik meg és csak főlegesen ostromolnák a város vezetőit állásba helyezési kérésekkel.

A miniszteri jóváhagyás következtében a változások február 4-én

lépnek életbe. A választásokat, amelyeket a státuszrendezés most megkíván, a májusi közgyűlésen fogják végrehajtani, tehát akkor töltik be az állásokat, hasonlóképpen az ilyen előlépések következtében megüresedő állásokra is a kinevezések ezután történhetnek majd meg. Az egyes kategóriák átminősítése illetőleg ennek keretében lehetőségessé vált kinevezések már a napokban megtörténnek dr. Csóka László h. polgármester és Poroszlav László tanácsnok referálásában.

A világitási vállalati státuszrendezés szintén jóváhagyás alatt van a miniszteriumban, ezért is sokat fárad a főispán és a polgármester, azonban ez a jóváhagyás még ezután történik majd meg.

Építőipari munkások nagygyűlése Debrecenben

Küldöttség a főispánhoz, felterjesztés az iparügyi miniszterhez.

Vasárnap délelőtt a Munkás Otthon dísztermében az építőipari munkások nagygyűlést tartottak. Kiss János megnyitászavai után Kovács János megnyitászavai után Kovács János elnöke tartott beszédet, melyben utalt arra, hogy az országban az építőiparban most 41 ezer a szakmunkások száma, az ácsoké 11.000 és az építőiparban alkalmazott napszámások és segédmunkások száma 120.000. Debrecenben is

sok az építőipari munkások száma, de nincs munka.

hogy eltartani tudják a családtagjaikat a munkások, jártak a város vezetőinél, de azt a választ kapták, hogy

esetleg tatarozási munka lesz 600.000 pengő értékben.

ha előteremtik a fedezetet. Ennyi közmunka egy esztendőre a semmivel egyenlő Debrecenben.

Nagy eredmény volt a munkások részére a munkabér megállapítás. Debrecenben az órabért 65 fillérben állapították meg. Volt idő Bethlen István miniszterelnöksége és Vásáry István polgármestersége idején, mikor 1 pengő 40 fillér volt az órabér és egész évben dolgozni tudott a munkás. (Zajos éljenzés.)

A szociális feladatok hangsúlyozása és jelszavai helyett valósítsák meg a szociális jólétet — mondotta —, elsősorban a magyar munkás jobb sorsával törődjenek és aztán jöhetnek más kérdések.

Szóváltotta, hogy a debreceni építőipari munkás nem élvezheti a fizetési szabadságot és a családjáért, hiába mondja ki a rendelet.

mert a debreceni szezonmunka olyan rövid ideig tart, ha egyáltalán akad, hogy nem dolgozhat annyi ideig, hogy fizetési szabadsága legyen utána. A munkásoknál sem dolgozhatik 20 ember együtt sokáig, hogy a családjáért haphassa a munkás.

Szükséges a 48 órás munkabét bevezetése, a télmunka megszüntetése, hogy minél többen jussanak munkához. A beton munkánál ne alkalmazzanak napszámásokat, — mint a múltban tették, csakhogy olesőbb legyen a vállalás, mert

a betonmunka szakmunka és a szakmunkás kapja meg a rendes bért.

— Segítés kell gyorsan, most kell gondoskodni, hogy mire itt a tavasz induljon a munka — mondotta. — Ha nincs magánépítkezés, akkor állami és városi építkezésekkel kell segíteni, mert a munkásoknak nincs tele kamrájuk és nem éhezhetnek. Munkát akarnak. Munkát akarnak, mert ha nem tudnak kenyeret keresni. — vándorolhat a magyar munkás az országból, mint a zsidók.

Győrössy Lajos, Kovács Sándor, Varga Lajos, Béres András, Bereczky Sándor beszédeikben válaszoltak a munkások nehéz sorsát, sürgetve a gyors segítséget, munkaalakalmak teremtését.

A nagygyűlés végül is elhatározta, hogy Kovács János vezetésével öttagú küldöttséget indít Lossonczy István főispánhoz, — hogy támogatást kérjenek a debreceni építőipari munkások részére. Kimondották, hogy határozati javaslat formájában az iparügyi miniszter elé terjesztik mindazokat a munkássérelmeket, melyeket Kovács János beszédében a gyűlésen ismertetett. A gyűlés rendben ért véget déli egy órakor.

— Feltékenységből szurkálták össze Martényi György egyetemi hallgatót, az újabb megállapítások szerint. Egyik barátja vallomása szerint Martényi a Teleki téren randevut adott egy fiatal lánynak. Mialatt a lány keresésére indultak, az egyik barák mögül faltalemberek ugrottak elő, akik valószínűleg feltékenységből megkéselték Martényit.

PALESZTINA HANGOSFILM

előadását a páratlan és rendkívül érdeklődésre tekintettel február 1. napján, szerdán délután 3 órakor a Hungária filmszínházban utoljára megismételjük. Jegyek kizárólag Aczél antikváriumban (Kistemplom mögött) válthatók 30 - 90 fillérig.

Új templomot, iskolát és székházat épít az evangélikus egyház

Az evangélikus egyházköztség közgyűlése.

A debreceni evangélikus egyházköztség vasárnap tartotta rendes közgyűlését a Miklós uceai templomban Pass László esperes-lelkész és Tomcsányi Gábor felügyelő elnöke mellett.

Pass László lelkész évi jelentése rávilágolt az egyházköztség múlt évi munkájának a statisztika adatai mellett a belmissziói munka eredményeit. A gyülekezetnek 1500 tagja van Debrecenben, a környéken pedig 700 evangélikus tartozik hozzá 4000 négyszögkilométer szóróterületen. A múlt évben 239 istentisztelet volt ígéhirdetéssel. Urvacsorát vett 1045 személy. Bibliára volt 72. Kitért az evangélikus egyházból két személy, betért az evangélikus egyházba 16 személy. Az egyházi egyesületekben: a Füléregyületben, az Egyetemi Luther-Szövetségben, az ifjúsági egyesületekben intenzív munka folyt. A gyülekezeti Luther Szövetség kiadta dr. Horvay Róbert tb. egyházfelügyelő értékes történelmi tanulmányát Debrecen régi evangélikusainak az életéről. Pass esperes szépen méltatta a nyugalomba vonult Elefánt Sándor igazgató-tanító érdemeit s új utódjának, Reidl Sebestyén igazgató-nak az értékes képességeit. A lelkesi jelentés vázolta a gyülekezetben működő diakonissza testvér sokágú, áldásos munkáját is.

Igen érdekes volt a részletes lelkész jelentésnek a gyülekezet anyagi helyzetéről szóló része, amely tükrölte a gyülekezet belső, példás életének. Múlt évi egyházi adóelőirányzat volt 13.500 pengő és ezzel szemben befolyt a pénztárba 14.495,28 pengő, vagyis 995,28 pengővel több az előirányzott összegnél. Önkéntes adomány volt ezen felül egész évben összesen 10.647,28 pengő. Az új templomalapra egy év alatt befolyt 7916,95 pengő. Templomi perselypénz volt egész évben 1050,03 pengő. Az új templomépítés alapítókéje a múlt évben készpénzben 54.065,85 pengő-re emelkedett.

Dr. Horvay Róbert a hívek nevében köszönetét fejezte ki Pass László esperes-lelkésznek buzgó pásztori munkájáért.

Sztanó Lajos vásárpénztári igazgató, egyházi számvető ismertette az egyházköztség múlt évi számadását és költségvetését, melyet egyhangúlag elfogadtak.

A tisztújítás során újra megválasztotta a közgyűlés a tiszttakar és presbiterium azon tagjait, akiknek most telt le a hat éves megbízatása. Ezenkívül megválasztotta pénztári ellenőrnek Halmos Rezső MÁV műszaki tanácsost, templomgondnoknak Harecos Györgyöt, presbitereknek pedig W. Seebert Arminy, miniszteri tanácsost, volt pénzügyigazgatót, dr. Szechló Zoltán egyetemi tanárt, Heuffel Béla MÁV műszaki tanácsost és Abonyi Kálmán MÁV főművezetőt, akik jövő vasárnap délelőtt az istentisz-

teleten tesznek esküt.

Az elnöki bejelentések során nagy örömet váltott ki a hívek körében Pass László esperes-lelkész azon bejelentése, hogy a templom-építő bizottsága a közeljövőben foglalkozik azzal a tervvel, hogy már ebben az évben hozzáfogjon az egyházköztség az új templom, is-

kola és székház felépítéséhez úgy, hogy az alapzat, a falak és tetőzet elkészítése után jövő tavasszal állna az épület és jövő tavasszal folytatná az egyház az épületek teljes elkészítését, felszerelését és berendezését. Erre nézve a templom-építő bizottság a közeljövőben javaslatot lép a közgyűlés elé.

Ilyen módon megvan a remény arra, hogy a debreceni evangélikusok régi-régi vágya már ebben az évben a megvalósulás stádiumába kerül és tető alá kerül az új, modern iskolai és székházépület.

Nagy szótöbbséggel vitéz Kolosváry Borcsa Mihályt választották meg képviselőnek a gyömrői kerületben

Vasárnap volt a választás a gyömrői kerületben. Mint előrelátható volt, vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály miniszteri tanácsos, sajtófőnök, ki a Nemzeti Egység Pártja programjával lépett fel, nagy többséggel győzött a nyilaspartí Dániel Sándorral szemben. Kolosváry-Borcsa támogatására a kerületben tartózkodott Bárczay János, a NEP ügyvezető alelnöke több más képviselővel, köztük dr. Benkő Gézával.

A nyilasok rendkívül éles agitációt folytattak, de ennek ellenére vitéz Kolosváry-Borcsa többsége már a délelőtti órákban kibontakozott. Tizenegy órakor a szavazatok állása a következő volt: Kolosváry-Borcsa 2980, Dániel Sándor 1412. A nyilasok nagy erőfeszítéseket tettek, sőt ekkor már erőszakos eszközökhöz is folyamodtak, több helyen beverték az ablakokat, sőt Péteri községben az evangélikus lelkész ablakait is beverték. Azt híresztelték, hogy ezer nyilast hoznak Budapestről és bosszút állnak azon, aki nem rájuk szavaz. Mindezek dacára Kolosváry-Borcsa délelőtt már 2500 szavazattal vezetett. Délután Dániel Sándor fábora már csak azért küzdött, hogy megmentse a választási kauciót. Ugyanis az új jelölési rend értelmében a letett kétféle pengő kauciót a jelölt elveszti, ha nem kapja meg a szavazatok 25 százaléka-

Estő félnyolcekor zárták le a szavazást, mely végeredményben a következő:

Kolosváry-Borcsa Mihály 8417
Dániel Sándor 4037

Igy tehát vitéz Kolosváry-Borcsa Mihályt 4380 szótöbbséggel a gyömrői kerület országgyűlési képviselőjévé választották.

Gyömrő, január 30. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály hétfőn délelőtt vette át ünnepélyes keretek között megbízólevelét. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály Budapestről felesége, Dulin Elek miniszteri osztálytanácsos, vitéz Bodrogközy Zoltán miniszteri osztálytanácsos kíséretében gépkocsin érkezett Gyömrőre. Amikor a közgyűlési

terembe lépett, a jelenlevők éljenzessel üdvözölték. Ezután Bognár József h. választási bizottsági elnök néhány keresetlen szóval át-

Átalakulás a szociáldemokrata pártban

Propper, Györki, Mónus Illés, Büchler és Deutsch Jenő nem vállalnak tisztséget a pártban.

A szociáldemokrata párt vasárnap tartotta meg évi pártgyűlését Budapesten. A pártgyűlésen az ország minden részéből 334 kiküldött jelent meg. Gyürey Rudolf megnyitójában hangoztatta, hogy a magyar munkásság foglaljon állást Magyarországra függetlensége mellett. Szakasits Árpád bejelentette a párt szellemi hadjáratát a szélsőjobboldali demagógia ellen. Peyer Károly képviselő kifejtette, hogy a nagybirtokrendszer, a munkásság nagy nyomora, a helytelen jövedelemeloszlás az, amelyen változtatni kell. A szociáldemokraták nem állanak népfaji alapon s nem lehet engedni, hogy Trianon után másodsor is es most már véglegesen népi alapon csinálják meg. A magyar belső berendezkedésekben nem kell semmiféle külső mintához alkalmazkodni. Idebent pedig bontsák le az osztálykülönbségeket.

Borovszki Géza, Kassa kiküldöttje hangoztatta, hogy becsülettel küzdöttek 20 éven keresztül a magyar és a szocialista eszmékért. Nem tagadták le soha magyarságukat s türtök a cseh hatóságok terrorját. Debrecenben szemünkre vetették — mondotta —, hogy sza-

nyújtotta a megbízólevelet, majd Horváth János mint a NEP helyi szervezetének elnöke a párt nevében üdvözölte meleg szavakkal.

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály köszönetet mondott az üdvözlésekért s többek között ezeket mondotta: Azt szokás mondani, amikor egy mandátumot elnyer a jelölt, hogy választási harc folyt le s annak a harenak az eredményeképpen éri el a megválasztott képviselőt a megtiszteltetés. En egy pillanattal sem érzem azt, hogy bárkivel, jó magyar emberrel szemben harcban álltam volna. Itt többséget a magyar jobboldali gondolat kapott s erre vagyok én elsősorban büszke. És büszke vagyok, hogy az elveknél tiszta és fájó sebeket nem ejtő fegyvereit méltóan össze. A magyar élet gondolata győzött itt, amelyet az én vezérem, vitéz Imrédy Béla miniszterelnök hirdet és visz fáradhatatlanul a beteljesülés felé.

A beszéd befejezése után a jelenlevők ünnepelték új képviselőjüket, majd elénekelték a Himnusz-

badkőművesek vagyunk. Igenis szabadok akarunk maradni, hogy mint kőművesek megépíthessük ennek a nemzetnek igazi palotáját.

Millok Sándor arról beszélt, hogy a zsidókon akarnak ütni és ehelyett keresztény munkások és tisztviselők kenyerét veszik el.

Zischlag Vilmos a németajku munkásság megbízásából jelentette ki, hogy szembenállnak a németiség új egyesületével, mely az iskolai oktatás követelésével akarja a nemzeti szocializmust behozni Magyarországra.

Szakasits Árpád tett ezután érdekes bejelentést. Közölte, hogy Propper Sándor, Deutsch Jenő, Mónus Illés, Büchler József és Györki Imre nem vállalnak tisztséget a vezetőségben. A gyűlés hozzájárult hogy a párt új neve a jövőben Magyarországi Szociáldemokrata Párt helyett így hangozzék: Szociáldemokrata Párt, Végül Szeder Ferenc záróbeszédében hangsúlyozta, hogy Magyarországnak nem akar gyarmati állam lenni s a munkásság őrzője és védelmezője kíván lenni az ország függetlenségének.

Február 4-én és 5-én lesz a ref. gimnázium nagyszabású Kölcsey ünnepélye

A Kollégium ifjúsága, a nagy diák-ös, Kölcsey nemes szellemét idézi, oly méltó formák között, hogy vonzó erejében és jelentőségében messze felülmulja a szokásos irodalmi ünnepségeket. Az „Arany János” önképzőkör, továbbá a kitűnő ifjúsági zenekar és énekkar és szavalókórus, nagy felkészültséggel és ragyogó számokkal áll a közönség elé, két nyilvános előadásán, melyeket szombat és vasárnap délután négy órakor tart az intézet tornacsarnokában.

A műsor a következő: 1. Himnusz. b) Kacsóh Pongrác: János vitéz előzenéje. Előadja az ifjúsági zenekar. 2. Bevezetőt mond: dr. Kállay Kálmán, Kollégium igazgatója, illetve vasárnap dr. Molnár Pál ref. gimn. tanár, önk. felügy. — 3. Kölcsey: Zrínyi második. Szavalja: Kocsán Károly VIII.

4. Adám Jenő: Somogy-Balatononóták, előadja az ifjúsági énekkar. — 5. Kölcsey és a magyarság. (Tanulmány) Felolvassa: Kónya József gimn. tanár. 6. Kölcsey: Himnusz. Ifjúsági szavalókórus. — 7. a) Veress: Párisító. b) Szücs G.: Mindent vissza, ifj. énekkar. — 8. A debreceni lunatikus. Vígjáték négy képből. (Jókay—Szegecsy). Szereplők a ref. gimn. és a Dóczy intézet tagjai. — 9. Kéler: Induló, ifj. énekkar.

A jegyek árúsítása szerdától február hó elsejétől vasárnapig tart, minden délelőtt 11—1 óráig, az intézet előcsarnokában. (Az előadások előtt délután is).

Számozott műsorbelépők válthatók az iskola tanulól útján, továbbá a Csáthy, Bertók és Harmathy-féle könyvkereskedésben.

Olaj és olajkrém pakolás gondolatát garancia mellett készíti Adam Rencz üzlet Kossuth u. 4.

Fillérekért vásárolhat

az olcsó könyvvásár ideje alatt jó és értékes könyveket a

„Méliusz”
könyvkereskedésben

Nefelejtsé el: Iparosbál február hó 4-én az Arany Bika dísztermében. Hangulati-csillogás

Imrédy miniszterelnök kormányzói kihallgatása

Sorozatós tanácskozások a zsidójavaslat esetleges módosításairól.

Budapest, jan. 30. A hétfői nap fontos és érdekes tanácskozásai után a legnagyobb érdeklődéssel várják politikai körökben a zsidótörvény bizottsági tárgyalásainak folytatását. A politikai élet a péntektől ma reggelig tartó szünetet is sűrű tanácskozásokra használta fel, hogy tisztázza a zsidótörvény körül felvetett összes vitás kérdéseket.

Negyedizenkettőkor pedig Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter és gróf Teleki Mihály földművelésügyi miniszter jelent meg a Sándor-palotában és félóra hosszat tanácskozott a miniszterelnökkel.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várták a miniszterelnök, az igazságügyminiszter és Makkai János képviselő, a zsidójavaslat előadója tanácskozását a második zsidójavaslat módosításáról, amelyet ma déli 12 órára tűztek ki.

Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter és Makkai János meg is jelent a miniszterelnökségen, de Imrédy Béla miniszterelnök 12 óra előtt néhány perccel eltávozott a Sándor-palotából és a kormányzóságra hajtatott. Egy és háromnegyedórás kihallgatáson volt a kormányzóknál, ahol jelentést tett a legidősebb politikai kérdésekről.

A miniszterelnök kormányzói kihallgatásával egyidőben fontos megbeszélés volt a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter s gróf

Teleki Pál kultuszminiszter között. — Ugyanakkor a miniszterelnökségen báró Vay László miniszterelnökségi államtitkár Kölesey Istvánnal, a NEP alelnökével tanácskozott.

Háromnegyedkettőkor tért vissza a kormányzói kihallgatásról Imrédy Béla miniszterelnök és ekkor kezdődött meg dolgozószobájában a tárgyalás a zsidójavaslat módosításáról. A tanácskozáson Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, Makkai János, báró Vay László és Kölesey István vett részt.

Hír szerint az egyházak és a keresztény párt kívánságára módosítják a törvény első paragrafusát, amely azt állapítja meg, hogy ki számít zsidónak.

Az eddigi terv szerint a vegyes házasságból születettek, valamint a zsidó származásúak, de kereszténynek születettek, nem lesznek zsidók.

A törvénytervezetben lényeges enyhítést várnak a frantharcosokra, hadirokkantakra és hadiárvcokra s a kinttettettek vonatkozásán.

Legnagyobb érdeklődéssel várják a közjogi részt, amelynek eddig megszüvegezett rendelkezései alól az 1867. év előtt bevándorolt zsidókat valószínűleg kivesszük és ezek teljesjogú polgárok lesznek. Az 1867. és 1914 között bevándoroltak kedvezményes helyzetbe jutnak, az 1914 után bevándorolt zsidók részére pedig elősegítik a kivándorlást.

A zsidójavaslatot tárgyalta a Nép

Budapest, jan. 30. A NEP hétfőn délután Bárczay Ferenc elnöklétével, a párt Eszterházy uccal klubhelyiségében ülést tartott. Az elnök meleg szavakkal köszöntötte vitéz Kolozsváry Borsos Mihály sajtófőnököt, mint a nemzeti keresztény eszme kipróbált harcosát abból az alkalomból, hogy a győmrői választókerület képviselőjévé választották. Az értekezlet résztvevői

megjelentek vitéz Kolozsváry Borsos Mihályt.

Ezután vitéz Imrédy Béla miniszterelnök, majd Tasnádi Nagy András miniszter szólalt fel a zsidójavaslatról kapcsolatban. A javaslatot többek között hozta, majd az értekezlet Tasnádi Nagy András zárószavával ért véget.

Az ellenzéki pártok álláspontja

A Független Kisgazdapárt a törvényjavaslatot mai formájában tudja elfogadni, mert az szerintük nem oldja meg a zsidókérdést. A bizottság holnapi ülésén a független kisgazdapárt állásfoglalását Dudin Jenő fogja ismertetni. Eckhardt Tibor is nagy beszédre készül, de ő álláspontját vagy a részletes bizottsági vitánál, vagy csak a ház ülésén mondja el.

A Bornemisza—Miklós-csoport tagjai szükségesnek tartják a zsidókérdés megoldását, a törvényjavaslatot mai formájában azonban nem teszik

magukévá és módosító indítványaitak szintén elő fogják terjeszteni. A Bornemisza—Miklós-csoport önálló parttá alakul és a párt programján, illetőleg a párt alkotmányán már dolgoznak is.

A Nemzeti Függetlenségi Párt a zsidójavaslatról kapcsolatban Bethlen István gróf felfogását tette magáévá, amit Farkas Elemér, a bizottság egyik ülésén már be is jelentett. A Függetlenségi Párt a javaslat közjogi részét főleg módosítani kívánja.

Imrédy miniszterelnöknek átadták Nagykanizsa díszpolgári oklevelét

Budapest, jan. 30. Nagykanizsa város küldöttsége hétfőn adta át vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek a város díszpolgári oklevelét. Vitéz Teleki Béla gróf főispán, majd Krátky István dr. polgármester köszöntőszavai után Imrédy Béla miniszterelnök a következőképpen válaszolt:

— Legyenek meggyőződve, hogy ennek a díszpolgári oklevelének a jelentőségét mind országos, mind helyi vonatkozásban teljes mértékben át tudom érezni. Országos vonatkozásban azért, mert Nagy-

kanizsa városa és azok a városok és községek, amelyek megtisztelték ezzel a kitüntetéssel, nem valami személyi tisztelésnek akartak kifejezést adni, hanem megbeszélésüknek az iránt a munka iránt, amelyet valaki felelősségteljes helyen az ország javáért és felemelkedéséért teljesít. Ennek jelentősége pedig felülemelkedik a személyi momentumokon. Mert az a körülmény, hogy a polgárság lelkében is feltámad az érzés, hogy elismerésének kifejezést adjon, ez egyúttal biztatás és serkentés is a

munkára. S a biztatás és serkentés egyben erősítés is. Erőre pedig szüksége van az embernek, különösen most, amikor ilyen nehéz idők járnak a magyar globuson.

Rátz Jenő beszéde Miskolcon

A Magyar Élet Mozgalom miskolci zászlóbontásán Rátz Jenő volt honvédelmi miniszter volt a gyűlés szónoka s egységes akaratot kért az új magyar élet megte-

remtésére. A társadalomtól nacionalista öntudatot, fegyelmet és tettekrevalósként kért.

— Mi itt a Kárpátok medencéjében — mondotta — csak urak lehetünk és más nemzetnek csak egyenlőjü és kötelességü barátai, vagy becsületes, lovagias ellenfelei. Ezt tudják a mi nagy barátaink: Németország, Olaszország és Lengyelország.

A zsidóságról szólva azt vitatta Rátz Jenő, hogy a zsidóság faj és nem felekezeti s a keresztység szentsége a fajtát megváltoztatni nem tudja.

Hangoztatta végül, hogy minden elhamarkodás nélkül kell hozányulni a földreform kérdéséhez s kérte a magyar társadalom türelmét és bizalmát.

Magyarüldözés a megszállott ruszinföldön

Ungvár, jan. 30. A megszállott ruszinföldön délelben egy óraker érkezett jelentés szerint azokat a magyarokat, akik a február 12-iki választások cél-

jaira külön magyar választási íveket köröztek aláírás céljából, Volosinek internálótáborba küldték.

A közös lengyel-magyar határral számoinak Volosinék

Ungvár, jan. 30. Ruszinföldi ukrán körökben bombaként hatott a Varsóban Ribbentrop és Beck között a magyar-lengyel közös határkérdéssel kapcsolatban lefolytatott tárgyalás. Volosinek emberei már abban az irányban tárgyalnak egymás között: mi történjék velük az esetleges csatlakozás esetén. A hírek lázba hozták az egész ruszinföldi lakosságot.

Varsó, jan. 30. Az „Express Távirati Iroda” bukaresti jelentése szerint a „Moment” című román lap a ruszinkérdéssel foglalkozva megállapítja hogy Berlin egyre inkább látja annak szükségét, hogy Ruszinszót Magyar-

országhoz csatolják, minthogy napról napra világosabban látszik, hogy a mai ruszín helyzet fenntartása lehetetlen. Ezt a tervet Lengyelország és Olaszország is támogatja — írja a lap.

A közös lengyel-magyar határ megvalósítása — folytatja tovább — hatalmasan hozzájárulna a közép-európai helyzet megszilárdításához mert Huszt amely a viszály központja, megszűnne létezni.

A lap végül leszögezi, hogy Prága maga is belátja, hogy a ruszinkérdés megoldása a Magyarországhoz való csatolás volna és ilyen irányban látszik lépéseket tenni.

55 ezer spanyol menekült Franciaországban

Páris, január 30. A lapok jelentései szerint az északspanyolországi Port-Bou és Cerbère közötti egy kilométer hosszú vasúti alagútban borzalmas jelenetek játszódtak le spanyol köztársasági menekültek és milicisták között. Arra a hírrre hogy Port-Bouban nemzeti csapatok szálltak partra, a milícia körében vak rémület támadt. A menekülő katonák, asszonyok és gyermekek szorongásig megtöltötték az alagutat. A rémületet fokozta még, hogy a menekülő katonák az alagútban semmisítették meg löszereiket.

Az Epoque értesülése szerint a cerbèrei nemzetközi alagútban a menekültek teljes sötétségben táboroznak 48 óra óta és sem ivóvízük, sem élelmiszerük nincs. Szombaton mintegy tizenötezer, vasárnapra virradó éjjel pedig mintegy negyven ezer menekült lépte át a francia határt.

Barcelona, január 30. A nemzeti spanyol hadijelentés közli, hogy Franco csapatai szombaton és vasárnap a part mentén folytatták előrenyomulásukat és Barcelonától 40 kilométerre északra állanak. A Barcelonától 30 kilométerre északra fekvő Granollers várost a nemzeti csapatok elfoglalták.

A Havas Iroda különtudósítója szerint a nemzeti csapatok előrenyomulása Vich és Berga irányában tovább folyik. Az ellenállás azonban fokozódik.

A Havas Iroda különtudósítója jelenti: Barcelona, Tarrasa, Sabadell, Matao, Badalona, majd Granollers

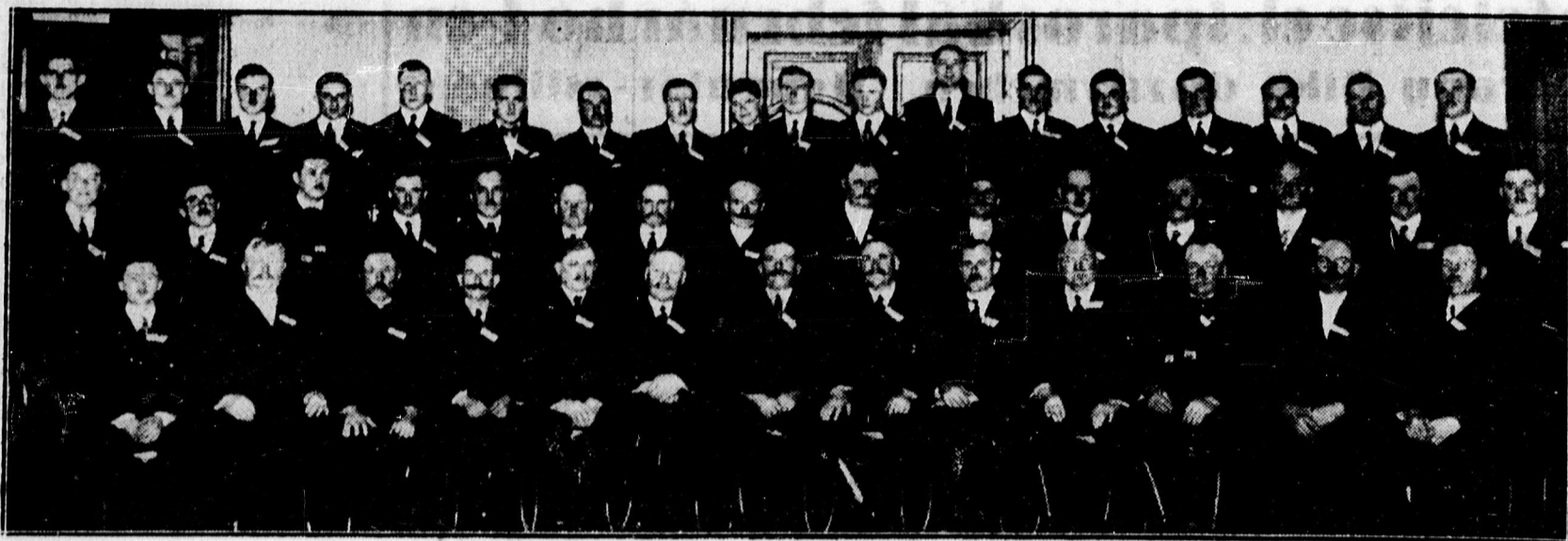
elfoglalásával a katalán ipari és textilvidék csaknem teljes egészében a nemzeti csapatok birtokába került. Ez a vidék az egész Spanyolország ipari központja. Az itteni üzemek közül kevés pusztult el a harcok folyamán, úgyhogy rövidesen a katalán gyárak 60 százaléka üzemképes lesz. A katalán ipar főproblémája a devizakérdés. A katalán vidék gyárainak fő anyagbeszerzési piaca London lesz. Ott kell tehát majd hitelt szerezni.

Hirtelen meghalt kinevezése napján a kassai postaigazgató

Tragikus váratlansággal meghalt tegnap reggel Silhavy Aladár postaigazgató, akit tegnapelőtt nevezték ki a kassai postaigazgatóság vezetőjévé. Silhavy Aladár hónapok óta szervezte és irányította a Felvidék bekapcsolódását az ország postai és telefonhálózatába. Súlyos szívhibája volt s tegnap reggel hirtelen jött szívroham ölte meg.

x Harmine százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti tikkért irodában.

HIRDETMEY. Debrecen sz. ktr. város törzsgulyájából származó 4 db szopós borjú 1939. évi január hó 31-én délelőtt 9 óraker a Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül. Gazdasági Tanácsnok.

A Gazda-bál rendezősege.

A színházi iroda jelenti:
Ilyen

SIKER

még nem volt! Közönség és produkció így még nem talált egymásra!

Egész héten:

Francia szobalány

Kedden (B. bérlet 16. sz.) **POGÁNY Szerdán — — — HAMVAY Csütörtökön — — — POGÁNY Pénteken — — — HAMVAY Szombaton — — — POGÁNY**

Francia szobalány

Csütörtökön délután mesélt helyekkel a nagy budapesti siker:

Szabó

Ernö, mint

1 bolond 100-at csinál.

Egész héten mulathat és üdülhet:

Francia szobalány

Szines színházi film kockák

Egy hétre

tízte műsorra a Csokonai színház Deval ragyogó és a bemutatón hatalmas sikert aratott vígjátékát, a Francia szobalány-t. Minden jel meg van azonban arra, hogy ezt a szériát ki kell bővíteni s az en-suit előadásokat átvinni a következő hétre is. Régen nem váltott ki darab olyan hatalmas érdeklődést, mint a Francia szobalány s ezen nem is lehet csodálkozni. Deval vígjátékában meg van minden kellék, ami alkalmas a publikum meghódítására: finom lírától a sziporkázó szellemességig, ragyogó figuráktól a mozgalmas, fordulatos jelenetekig. Ha mindezt hozzávesszük, hogy a Csokonai színház elsőrangú prózai társulata önmagát tudja felül s olyan ragyogó előadás-

Táncoló fiatalság az Arany Bika dísztermében megtartott gazdabálon.

ban viszi színpadra a darabot, amelyhez hasonlót ma aligha látni más vidéki színpadon: pesszimistának kell itélnünk a színház igazgatóságát, amennyiben csak 10-15 előadást nézne ki a Francia szobalányból.

H. Neményi Lili

a kitünő művésznő betegsége miatt két terbevelt bemutató is halasztást szenved. Így csak később kerül előadásra Offenbach remeke, az „Orpheusz az alvilágban és Fodor László ragyogó vígjátéka, a Művészpár.

Két uj tehetség

tűnt fel a „Francia szobalány” bemutatóján. Az egyik Kádár Judit, akinek üde, igazi tehetséget sugárzó alakítása általános tetszést aratott a közönség körében. A bájos, fiatal lány két évig tanult a Színházakadémián s a pesterzsébeti nyári szereplés idején került a Csokonai színházhoz. Kisebbszerepekben már előzőleg is feltűnt, a Francia szobalány-ban azonban Auréli szerepében igazi nagy sikere volt... Kellemes megjelenése, szép beszéde, pompás emberábrázoló készsége sok biztatást nyújt a fiatal színésznő jövőjére.

A másik nagy siker dr. Lukács Béla alakításához fűződik. Dr. Lukács Béla jóilmert tagja Debrecen úri társadalmának s műkedvelő színpadokon számtalanszor szerepelt. Mindenkit meglepett azonban az az érett, tökéletes alakítás, amit Joris szerepében produkált. Már első jelenetei utáp felzúgott a taps, amely egyre fokozódott, jelezve, hogy a debreceni színház egy komoly értékkel gazdagodott.

Színházba megy? Készítse frizuráját Ádámmal. Rencz István, Rencz utca 4.

Rentz Antal 40 éves házassági évfordulójáról.

A MANSz homokkerti csoportjának műsoros estélye

A MANSz homokkerti csoportja —, amely esőndben, minden hangos reklám nélkül, de áldásosan működik, most árva gyermekeket ruház és szegény családokat segítéyz és melynek élén **Bogdándy Imréné** és **szv. Adámcsik Sándorné** úrasszonyok állanak, vasárnap este az olvasó egyesület nagyszobájában műsoros estélyt rendezett. A MANSz nagy népszerűségére vall, hogy az egyesület nagyszobájában megjelent érdeklődő közönséggel. Megjelent az estélyen **Lossonezy Istvánné**, a MANSz elnöke, titkárnőjével **Erdey Margittal**. A főispáné a kis **Kerekes Katóka** verssel és virágcsokorral üdvözölte. Majd **Rother Jenő** tartott üdvözlő beszédet.

A műsor következő száma „Kérvény” című párosjelenet, melyet **Rother Jenő** és **Szemerédy Tibor** adtak elő nagy derűvel. „Szöktezés a Parnaszusból” című egyfelvonásos vígjátékban szereplők voltak: **Páyer Csöpi**, **Bogdándy E.**, **György I.**, **Kerekes Bence**, **Boros Erzsó**, **Balázs**

Manci, **Péterfy Éva**, **Vasza Ella**, **Dull Erika**, **Tóth Irma**, **Fekete Kató**, akik mindannyian kitűnően játszották meg a szerepet. Művészi begedűszólóval gyönyörködtette a közönséget **Buc Béla**. Mécs László verseiből szavalt **Pausz László** készültéggel. „Nagy-mama meséi” egyfelvonásos mesejátékban szerepeltek: **Szilágyi Mányi**, **Kerekes Katóka**, **Boros Öcsi**, **Moldoványi Jancsi**, **Király Marika**. Ezen játékok keretében szemképrázlató tünteményes táncokat léptettek: **György I.**, **Páyer Csöpi**, **Balázs Manci** és **Mártuska**, **Bogdándy Ella**, **Szabó Évika**, **Fekete Anikó**, **Boros Erzsó**, **Kerekes Bence**, **Fekete Kató**, **Péterfy Éva**, **Tóth Irma** és **Tóth Béla**. Szellemesen és rátermettséggel konferált **Rother Jenő**, sugó volt **Szemerédy Tibor**. A rendezésben részt vettek: **Kerekes Sándor** és **Boros János**. A Homokkerti lakosága egy felejthetetlen élménnyel gazdagodott. **K. Gy.**

x **Harminc százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti titkárl irodában.**

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

GYOGYSZERTÁRAK EJJEI SZOLGÁLATA

»Nap», Piac u. 1. Telefon: 27-73.
»Muraközy», Piac u. 72. Telefon:
13-30. »Aranyegyszarv», Kos-
suth u. 8. Telefon: 31-96. »Arany
János», Csapó u. 66. Telefon:
11-78. »Mátyás király», Nyilas-
telep, Vámospécsi út 16. Tele-
fon: 13-83.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.
RENDŐRSÉGI TELEFON: 20 45.

— Debrecenbe helyezett ma-
gyaróvári gazdasági akadémiai
tanár. A földművelésügyi minisz-
ter a szolgálat érdekében dr.
Kuthy László gazd. akad. rk. taná-
rát Magyaróvárról Debrecenbe
áthelyezte és megbízta a debre-
ceni m. kir. gazd. akadémia gaz-
dasági gyakorlati tanszékének ve-
zetésével kapcsolatos teendők
ideiglenes ellátásával.

— Özv. Konez Aurélné és Gram-
mantik Margit mai előadását az
Anyák Iskolájában. A Mamsz
Anyák Iskolája, melynek ez évi
előadását különös nagy érdeklődés
kísérte, ma tartja utolsó két elő-
adását. Özv. Konez Aurélné ny.
főigazgató: „Szülőtipusok”, Gram-
mantik Margit tanárnő, a Mamsz
orsz. központjának képviselője:
„A magyar nő nemzetvédelmi fel-
adatai” címen tartanak előadást.
Az előadás pontosan 5 órakor kez-
dődik a Mamsz otthonban (Piac u.
26. sz.). Mindenki szívesen lát és
pontos megjelenést kér a Mamsz
vezetőségétől.

— A debreceni újságírók táv-
íratá vitéz dr. Kolosváry Borena
Mihályhoz. A debreceni újságírók
a következő táviratot intézték vi-
téz dr. Kolosváry Borena Mihály
miniszteri tanácsos, a miniszterel-
nökségi sajtóosztály vezetőjéhez:
A debreceni újságírók lelkes
örömmel üdvözljk örökös díszelnö-
küket országgyűlési képviselővé
választása alkalmából. Benyovszky
Pál elnök, Tamássy László főtít-
kár.

— A Szülők Iskolája holnap, ked-
den délután hatórai kezdettel tartja
a kilencedik előadását a Kereskedő Társu-
lat dísztermében. Az előadás tárgya
„Hogyan nevelje a szülő gyermekét a
helyes magyar beszédre?” Előadó:
Gáspár János m. kir. siketnéma inté-
zeti tanár. Az előadás a Petőfi Dal-
kör is közre fog működni. Beléptől
nincsen.

— Szendy Károly polgármester átadta
Mátyás király szobrát Breslau városá-
nak. Ezt a szobrot a főváros ajándé-
kozta Breslau városának abból az al-
kalmából, hogy a városháza díszter-
mében megörökítik a történelem nagy
alakjait. A breslaui vkárosháza pom-
pás, gótkus stílusú termében nagy
ünnepség keretében folyt le az átadás.
— Százhusz felvidéki iparvál-
talathoz nyolcvan felügyelőt nevezett
ki az iparügyi miniszter. A gazdasági
felügyelők közül számosan 4—5 vállal-
lat felügyeletével is meg vannak bíz-
va. A kinevezettek nagyrésze felvidéki
de meglehetősen nagy számban kerül-
tek anyagországbeltek is a felvidéki
cégekhez.

— Búli és esküvői kepek kölcsön-
zése. Ny. sz. Piac uca 43. szám,
udvarban.

— Felhívás Debrecen város dolgozó
férfi és nő munkásságához. Keresz-
tény Munkástestvéreim! Itt, Debrecen-
ben 1938 év július hóban megalakult
a Keresztényszocialista Segéd munkások
Országos Szövetsége helyi csoportja,
mely a helyi hatóság által is engedé-
lyezve nem politikai, inkább gazdasá-
gi alapon működik, tagjainak kérde-
melt befizetés után, munkába elhelye-
zést, munkanélküli segélyt, gyermek-
ügyi és temetési segélyt ad és erkölcsi
támogatásban részesíti őket. Beirat-
kozni lehet minden vasárnap délután 2
órától este 6 óráig. Dihen Jánosné ve-
délője üvegtermében, Nap uca 22. sz.
alatt, mindenkit szeretettel hív és vár a
Vezetőség.

— Bartalis tánciskolájában február
hetedikén táncanfolyam kezdődik. —
Szépen táncolni Bartalistól tanul.

— Február 11.: Lilla-tea. A Volt
Iskolatársak Szövetsége február 11-iki
„Lilla-tea” estjére nagyban folynak az
előkészületek. A volt és jelenlegi
Dóczisták e egyszerű találkozóját
fényes műsor fogja megelőzni. Csodás
látvány lesz a különféle színpompás
táncbemutató, az érdeklődés közép-
pontjában azonban a magyar díztánc
áll majd, amelyet száznál több kis- és
nagy Dóczista felejtethetetlen hájjal
fog lejtetni. Az est sikere érdekében
a jótékonycekra tekintettel — a nagy-
számú hölgygárda s a kipróbált ren-
dezőség gondoskodik. A megírók
szétküldése folyamatosan van. Jegy-
igénylések február 3-tól a bálirodá-
ban régi Dóczy, földszint, balra.

— Megállítom a hajának hullását.
Korpadosát Adam. Rencz üzlet Kos-
suth u. 4.

— Megölte a pipája Csányi
András 64 éves sándoriúti föld-
művest, akinek elesés közben a
pipa szára belefuródott szájpadrá-
sába és vérmegezdést kapott.

— „Próbaforradalmat” rendez-
tek és vertek le Bécsben a német
rendőrök napján. A felállított bar-
rikádokat feltételezett forradalmá-
rok védtek, a rendőrség pedig tan-
kokkal, gépfegyverekkel vonult ki
ellenük.

— Jazz-zongorázást tanít Csanak
Béla karnagy, Rákosi Jenő néca
7. szám, I. emelet 3-as szám.

— A cerverai vérfürdőről egyre
újabb részletek válnak ismeretes-
sé. Egy vörös spanyol egész kü-
lönleges kivégzési szízsztémát ta-
lált fel. Eszerint az elítéltet szal-
makoszorúval vették körül, amit
azután benzinnel itattak át és
meggyújtották.

— Nagyszabású álarcosbált ren-
dez az Egyetemi Altisztek Egye-
sülete 1939 február hó 1-én, szer-
dén este pontosan fél 9 órakor a
„Korona” vendéglő dísztermében.
Belépődíj személyenként 80 fillér.
A 2 legszebb és a 2 legesenyébb
jelmezés értékes jutalomban ré-
szesül. A zenét kombinált zenekar
szolgáltatja. Jelmez és álarc nem
kötelező. — A rendezőség.

— A magyar cipésziparosok tiltá-
koztak Batáék ellen vasárnap Buda-
pesten tartott nagygyűlésükön. Bal-
daszi László rámutatott arra, hogy
Európa minden államában egyöntetű
harc folyik az árromboló Batáék ellen.
Kimondták, hogy tovább folytatják
Batáék terjeszkedése ellen a harcot és
biznak abban, hogy a kormányzat
megértéssel orvosolja a negyvenzer-
főnyi cipésziparosság sereglmét.

— Agyonlőtte magát Demjén
Kornél budapesti vegyész mérnök.
A lakásán revolverével mellbe-
lőtte magát s néhány perc múlva
meghalt. Bucsusoraiban azt írta
Demjén Kornél, hogy idegössze-
omlása miatt lett öngyilkos. Hír-
szerint Demjént teljes anyagi
tönkremenése kergette buskomor-
ságba.

— A női kereskedőtanonciskolába
beiratkozni folyó hó 31-én és február
hó 13—3 napjain, délelőtt 11—12-ig
lehet a női felső kereskedelmi iskola
igazgatói irodájában. A tanítás 3-án
kezdődik.

— Allást akar? Iratkozzék be a Na-
menyi Gyorsíró- és Gépíró Iskola
februárban kezdődő új tanfolyamára.
Tanfolyam után államvizsga, állami
állásokra is képesítő állami bizonyít-
vány. Vidékről bejáróknak 85 száza-
lékos tanulólévezmény. (Rákóczi u.
17. szám.)

— Magyarbarát cikk jelent meg
a szerb hivatalos napilapban és
azt hangsúlyozzák, hogy a két
népnek barátként kell a jövőben
egymás mellett állni és vállvetve
kell a szebb és jobb jövőt biztosí-
tani.

— Legmagasabb árban Róna ek-
szeresét váltja be heverő aranyát,
brilliansát.

— A felvidékiek mozgalmat in-
dítanak az „Adjon Isten” köszön-
téseért és törölni akarják az Aláza-
tos szolgálat! és Alázatos tisztele-
tem! köszöntéseket.

— A Népszerű Főiskola új díjtalan
modern nyelvi tanfolyamai (angol,
francia, lengyel, német, orosz, román,
szlovák), február hó elsőjén kezdőd-
nek. Beiratkozások egyetemre délelőt-
t 11—1 óráig, III. emelet 335. sz. ajtó.
Telefon: 25-00, mellékállomás 43.

— Kézigránátot találtak a munká-
sok a nagyállomás környékén. Né-
hány nap óta folyik ugyanis a pálya-
udvari rendőrszoba háta megett levő
régli szekérstand felpannázása, mivel
ezen a helyen tavasszal park létesül.
Húsz-harminc munkás dolgozik itt,
felássák a földet. Egyik munkás ásója
egyszerre csak kemény tárgyba ütkö-
zött. Alásott s felszínre került egy
hengeres formájú, némileg már meg-
rozsdásodott tárgy. A munkások so-
rában többen voltak olyanok, akik
résztvettek a világháborúban s mikor
közlebről szemügyre vették a lele-
tet, megállapították, hogy az kézigrá-
nát. A földben talált gránátot nyom-
ban óvatosan becsomagolták s értesít-
tették a leletről a rendőrséget. A grá-
nátot elküldték a debreceni tűzérős-
taghoz, megállapítani, hogy milyen
gyártmány s mióta lehet a földben,
valamint azt megállapítani, hogy még
robbanóképes állapotban van-e?

— A debreceni rendőrség pedig nyomozást
indított annak megállapítására, hogy
hogyan került a kézigránát a pálya-
udvar közelébe?

— Fogaranyért, brilliansért leg-
magasabb áraj fizeti a Wipla la-
boratórium, Hatvan u. 1.

— Adám garancia mellett készít
villanydudulást. Rencz üzlet Kossuth
ucca 4.

— Felülfizetések a debreceni gaz-
dálkodó ifjak bálján: Polgár István
50 pengő, Kölesy Sándor 20 P, id. Balogh
István kormányfőtanácsos 20 P, Lossonczy
István főispán 10 P, vitéz Fehér István
10 P, id. Balogh István (Kossuth uca) 10 P,
Kertész László 5, Csáky János 7, ifj. Balogh
István képviselő 10 P, Petrik Károly 5 P,
Polgár Miklós 5, Lám Dezső főkapitány
h. 5 P, Kertész Kálmán dr 5 P, Balogh
László 5 P, ifj. Arany János 5 P, vitéz
Czeplédy Béla kamarai igazgató 5 P,
Mike János 5 P, Varga László 4 P, vi-
téz Berényi István ny. tábornok 3 P,
özv. Szathmáry Mihályné 3 P, vitéz
Nagy Pál tábornok 3, Kertész István
3 P, Zöld László 2.50, Arany Mihály 1,
Vértess János 1 P, Helmezi Józsefné
1 P, N. N. 1 P, Csige Ferenc 1 P, Ban-
csi József 1 P, Veress Géza dr 5 P. —
„Magyar a magyarért” akcióra 250 P,
azaz kétszázötven pengőt fordítanak
A Debreceni Gazdai Ifjak Egyesület
megalapításának céljaira 250, azaz
kétszázötven pengőt fordítanak.

ÖRÖM
AZ EMBER ÉLETE,
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE

ARTIN AZ ENYHE BÍZTOS ÉS
OLCSÓ HASTÁJTO

Az Ispotályi Leánykör műsoros teastje

Szépen sikerült műsoros teastet
rendezett az ispotályi egyházi
leánykör, január hó 29-én, vasárnap
este hat órakor, az egyházzsér gyüle-
kezeti termében. Az estélyt Molnár
Ferenc lelképásztor nyitotta meg s be-
szédében vázolta a közeljövőben az
egyházzsérre váró szép missziói mun-
kaalkalmat, további lelkes kintartásra
s az egyházzsér tervbevelt munkái
iránt való meleg érdeklődésre buzdít-
ván a megjelenteket. Varga Juliska
szavallattal, Pál Mária és Molnár Ilona
szólóénekekkel, Mester Béla az énekesek
kíséretével, Erdődi Gizella, Varga Ju-
liska, Boros Mária, Hajdú Olga, Szegedi
Matild, Süvöltős Erzsike és Jab-
lonkai Antónia egyfelvonásos szü-
darab, illetőleg párosjelenet előadása-
val tették változatossá és hangulatos-
sá a műsort. Az ügyes leányok által
felszolgált tea és sütemények elfogyasz-
tása után az estély Kulesár De-
zso segédlelkész zárószavaival ért
véget.

A Mester-uccai Egyház- rész Leánykörének és Nőegyletének teadólutánja

A mesteruccai egyházzsér leányköre
a nőegylettel együtt a Kollégium dísz-
termében vasárnap délután minde-
tekintetben kitűnően sikerült műsoros
teastet rendezett. Olyan hatalmas ér-
deklődés nyilvánult az est iránt, hogy
a díszterem sem tudta befogadni a
vendégeket, akik közül sokan kény-
telenek voltak elítározni az egyházzsér
vezetőségének sajnálatára.

A megjelentek a 84-ik zsoltár első
versének élénkítésével vezették be az
estét. Majd Kolosváry Kiss László
lelképásztor mondott megnyitó beszé-
det, nagy hatást váltva ki megkapó
szavaival, melyet a szeretetről mon-
dott. Nagy sikere volt Vezérffy Albert
né tisztán csevegő, kulturált hangon
előadott énekszámának, melyet Bor-
dás Mária látott el finoman aláfeső-
zongorakísérettel. „A szív dala” című
szép hatásos előadást tartott Bagó
Dániel lelképásztor. Chopin valcser
játsszott nagy tetszés mellett zongorán
Bordás Mária. Sop tapost kapott Bas-
kay Antal jh. pompásan átérzéssel elő-
adott szavallata. Végül a leánykör
énekkara adott elő kitűnő összetanul-
sággal énekszámot, Bordás Mária ve-
zenélte.

Ezután a teát szolgálták fel az egy-
házzséri tagok, nagy ügyességgel es
figyelmességgel. Siposs Imre központi
lelképásztor megkapóan szép imájával
ért véget a nagyszerű teast, mely
után kisorsolták a megjelentek között
az egyházzséri leánytagok kézi-
munkáit.

— A Magyar Mérnök és Építész
Egylet debreceni osztálya, február hó
negyedikén, (szombaton) 18 órakor,
(délután 6 órakor), a debreceni Keres-
kedő Társulat dísztermében (Ferenc
József út 8. szám I. emelet), egyete-
mes ülést tart, amelynek keretében
Hank Olivér mezőgazdasági kamarai
főtítkár „Irányelvek a tagosítási beca-
léshez” címmel előadást tart. Az elő-
adásra vendégeket is szívesen látunk.
Belépődíj nincs.

— Előnyös feltételek mellett kapha-
nak tisztviselők kedvezményes em-
vényeket a tükörnél.

Házánkban mindenfelé volt eső, a hegyeken hó. A csapadék mennyisége csak kevés helyen érte el az 1 millimétert. A hőmérséklet általában 3-5 fokra emelkedett.

Szegeden 7 fok, Sopronban azonban csak 1 fok, Szombathelyen a hőmérséklet 2 C fok volt.

Jóslat: Gyenge északi szél, sok helyen köd, több helyen eső, havasodás és kivált a hegyeken hó. A hőmérséklet az ország északi felében alig változik, délen kissé emelkedik.

Bevonják a papír ötpengősöket

A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő, 1938 január 15-i kelettel ellátott 5 pengős címletű bankjegyeket 1939 február 1-től kezdődőleg a forgalomból bevonja.

A bevonásra kitűzött időtartam a magyar királyi kormány hozzájárulásával 1939 július 31-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizetésképpen el kell fogadni, ennél fogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókintézetei a behívott bankjegyeket ugyanezen 1939 július 31-ig fizetésképpen vagy kicserélés végett elfogadják.

Ez időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. 1942 július 31-ével a Magyar Nemzeti Bank beváltási kötelezettsége a fentemlített bankjegyekre vonatkozólag a bank alapszabályainak 94. cikke szerint megszűnik.

Báli frizurákat legújabb divat szerint készíti Adám fodrász Rencz üzlet Kossuth u. 4.

— Minden utas szénné égett. — Brüsszélből jelentik: Munster közelében egy gépkocsi, amelyen 3 férfi, egy nő és egy gyermek ült, összeütközött egy tehérgépkocsival, a személygépkocsi kigyulladt s minden utasa szénné égett.

x Schaff tánciskolájában a Koronában hatodikán új tanfolyam kezdődik. Különórák egész nap. Csütörtökön, s vasárnap összlénc.

— Balassagyarmat város vasárnap ünnepelte 20. évfordulóját annak, hogy a polgárság a vasutasok segítségével a maroknyi honvédsapat kiverte az ott állomásozó esch katonaságot.

— 500 pengőért 60 pengőt és egy csomag üres papírost kapott Budapest. Kiss Balázs ócsai földműves, akit egy ember rabosított egyik kispesti vendéglőben, hogy 500 pengőjét cserélje be jólsikerült 1500 pengő hamisítványra. Kiss belement az üzletbe s az ismeretlen három köteg apipírpénzt nyújtott át neki. Mikor átszámolta, kiderült, hogy mindenik kötegben alul és felül volt 10-10 pengő, a többi vékony, felvagdalt tiszta papír volt. A rendőrség megindította a nyomozást a szélhámosok ellen.

Budapest, jan. 30. (MTL) A m. kir. pénzügyminiszter rendeletet adott ki a vagyonválság fizetése szempontjából a buza 1939. évi február havi árának megállapításáról. A rendeletben a miniszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonválsága fejében fizetendő buza áráról február hónapra szóló érvényes mázsánként 20 pengőben állapította meg.

Szabók bálja a Munkás Otthon disztermében.

Repülőszerencsétlenség Jászládány mellett

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Január 29-én Jászládány község közelében egy repülőgép kényszerleszállást hajtott végre. A gép vezetője, Puzdor Lajos pilóta és Kozma István szerelő meg-

halt, Nagy Alfonz és Székely Géza kísérők megsérültek. A m. kir. légügyi hivatal a baleset okának kiderítése céljából a vizsgálatot folyamatba tette.

Átadták az ügyészségnek Bagdi Gyulát

Feleségét a kihallgatások befejezése után szabadlábra helyezték. — Rácz Kálmán kézrekerítésére teljes erővel folyik a nyomozás.

Bagdi Gyulának, a debreceni rendőrlegénység két tagja: Berki Lajos próbarendőr és Silye törzsermester által bravurosan leleplezett kasszafúrónak kihallgatását hétfőn délelőtt befejezte a rendőrség. Bagdi Gyula a kasszafúrások minden részletére vonatkozólag bűnismertő vallomást tett s a helyszíni szemlék ezeket a beismeréseket száz százalékig alátámasztották.

Bagdi Gyulánét, aki ellen az a gyanu merült fel, hogy tudott férje dolgairól, kihallgatása után a rendőrség szabadon bocsátotta. Az asszony mindvégig megmaradt azon állítása mellett, hogy nem tudott férje kétkézi életéről semmit.

— Beteg voltam több mint egy esztendeig — mondotta sírva a rendőrségen Bagdi Gyuláné. — Az orvosok már lemondtak rólam... Aztán egy napon pénzt hozott haza az uram, azt mondta, hogy nagyobb munkát vállalt és másnap bevitetett a klinikára... Engem kígyógyíttatott, de mit értek velem, hogy most meg őt becsukják...

Bagdi Gyula kiszabadulása óta részben a Csillag-börtönben tanult lakatosmesterségét folytatta, részben pedig alkalmi munkákat végzett. A kétkézi ember azonban

emellett bűncselekményeket követett el. Bagdinak minden hónap első vasárnapján jelentkeznie kellett a rendőrségen, mivel a 15 esztendői büntetéséből 13-at töltött ki s feltételesen bocsátották szabadon. Most a kasszafúrásokért járó büntetésen kívül azt a két évet is le kell ülnie, mint visszaesőnek.

Bagdi Gyulát, miután tegnap délelőtt befejeződött kihallgatása, még a déli órákban átkísérték az ügyészségre terjedelmes jegyzőkönyv kíséretében... Arra nézve, hogy egykori cinkostársa, Rácz Kálmán hol rejtőzködik, Bagdi Gyula nem adott felvilágosítást s így a rendőrségnek egyedüli támpontja a Bodán Ferenc vallomása, mely szerint Rácz Kálmán az utóbbi időben többször megfordult Debrecenben. Lehetséges, hogy a rendőrgyilkos bandita nem tartózkodik állandóan a városban, hanem csak időnként jelenik meg itt. A rendőrség nagy erővel folytatja a nyomozást kézrekerítésére s nincs kizárva, hogy néhány napon belül a Csillag-börtön életfogytiglanra ítélt, szökött foglyát, az utóbbi idők egyik legveszedelmesebb bűnözőjét, Rácz Kálmánt is sikerül kézrekeríteni.

Kétszázezer pengős valutabűnügy

A budapesti királyi ügyészség eljárást indított dr. Sonnenfeld György állás nélküli magántisztviselő és Uhlirz Margit állás- és foglalkozás nélküli budapesti lakosok ellen. Nevezettek összebeszélve, a devizabűncselekmények miatt Svájcba szökött Sonnenfeld István, Heszterényi Géza és Heves Elemér, valamint a Mobilare Verkehr A. G. zürichi bank Krausz nevű tisztviselőjével, mint egy 200.000 pengőt, legnagyobb részben különféle neveken és post-restaunte megjelöléssel Genf-be címzett levélborítékokban, kisebb részben pedig Uhlirz Josephine utján csempészték ki Svájcba. A kicsempésztett pengőket a Genfben tartózkodó Sonnenfeld

István és társai svájci frankért eladták és ezeket a frankokat Budapestén dr. Sonnenfeld György és mások útján mint svájci frank kifizetést a svájci árfolyamnál magasabb zugárfolyamon ismét értékesítették. A királyi ügyészség valutaosztálya dr. Sonnenfeld Györgyöt és Uhlirz Margitot fizetési eszközökkel elkövetett viszályos bűntette miatt előzetes le tartóztatásba helyezte.

London, jan. 30. Hudson, a tengerentúli kereskedelem államtitkára, aki nemrégiben bírálta a Brit fegyverkezést, hétfőn délelőtt beajánlotta lemondását. A miniszterelnök a lemondást nem fogadta el.

A Hatvan uccai főposta is este 9 óráig vesz fel február 1-től csomag és értéküldeményeket

A Debrecen 1. számú postahivatalnál, Hatvan utca 5-7. szám, február elsejétől hétköznapokon csomag és értéküldeményeket a jelenlegi 19 óra helyett 21 óráig lehet feladni. Mivel e naptól kezdve tehát 19 és 21 óra között nemcsak a Debrecen 2. számú, pályaudvari postahivatalnál lehet majd érték és csomagüldeményeket feladni, a torlódások megszüntetése végett a postaigazgatóság felkéri a Hatvan ucca közelében lakó cégeket, vállalatokat, hogy a 19-21 óra között feladásra kerülő ilyenmű küldeményeket a Debrecen 1-es, Hatvan uccai postahivatalnál adják fel. Az itt feladott csomagok természetesen még a feladás napján 22 órákor Budapest felé induló mozgópostával továbbítanak.

Betiltották a „Békés“-t

Budapest, január 30. A belügyminiszter a Gyulán Dobai Jenő felől szerkesztésében és kiadásában megjelenő és Dobai János nyomdájában előállított „Békés“ című időszakos lap további megjelenését és terjesztését az 1912. évi 63. tc. 11. §-ának 9. bekezdése értelmében az 1934-1934. M. E. sz. rendelet alapján az ország érdekeit veszélyeztető közleményei miatt tiltotta.

Újabb földrengés Chillében

Chillán (Chile), jan. 30. Vasárnap este 10 óra 45 percekor erős földrengés rázta meg Chillánt és rombadöntötte azokat a házakat, amelyeknek falai az első földrengéskor megpedeztek. A lakosság között nagy volt a rémület. Félt, hogy a földrengés következtében nemcsak a város lakói közül sokan, hanem a mentőexpedíció tagjai közül is többen életüket veszítették.

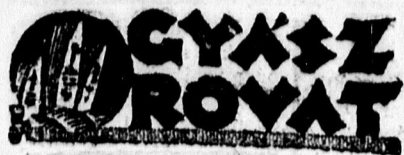
London, jan. 30. Santiago de Chileből jelentik: A chillani színház romjai alatt egy házaspárt találtak élve négyszáz holttest között. A házaspár kijelentette, hogy egyesek még 48 órával éltek túl a színház összeomlását.

A hatóságok a romokat felgyújtják és a halottakra oltott meszet öntenek a ragályok továbbterjedésének megakadályozására.

Santiago de Chilebe három ezer gyermek érkezett, aki a földrengés következtében lett árva.

METEOR MOZI MÚSORA

Kedd, szerda, csütörtök: 4. fél 7, 9 órákor: TARANTELLA, (Jeanette MacDonald, Allan Jones).

Kovács Istvánné Kiss Erzsébet 72 éves korában elhunyt. Temetése szerdán félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás: Könyök uca 5. — Gebauer-cég rendezi.

Csalán Ede műszerész tanuló, élt 17 évet. Temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából, a református egyház szertartása szerint. Temetését Fehértől vállalata rendezi.

Asztalan Istvánné életének 71-ik évében elhunyt. Temetése 31-én, délután három órakor lesz a köztemető III. teremből. Lakás: Turay András u. 6. szám. — Pusztai temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonságnak, ismerőseinknek, a kalapós-szakosztálynak, kik szeretett jó édesapánk temetésén résztvettek, ravatalára koszorúkat helyeztek, mely által mály fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk köszönetet. Kósa család.

Gyilkosság történt a bálón Kishér községben, ahol a táncteremben Sebestyén Lajos hajbakapott Burján Lajossal. A vitát Sebestyén nyert, aki elintézte, hogy maroklatig döfte kését Burján mellébe, aki halva maradt a teremben. Sebestyént elfogták a csendőrök.

Két vonat karambolja miatt a váltóór felakasztotta magát. Liptószentmiklós közelében egy órháznál összeütközött egy személyvonat és tehervonat. A két mozdony összetört, 23-an megsebesültek, háromnál súlyosabban. Az órházban szolgálatot teljesítő öt, amikor meglátta a szerenésatlenséget, az erdőb eszaladt és egy fára felakasztotta magát. Holtan találták rá.

Tűlfutott, elrontott hajak rendezését garancia mellett vállalja Amám, Rencz útel Kossuth u. 4.

Angol királyi palota a föld alatt. Az angol királyi pár távollétében a Buckingham palotában tökéletes légvédelmi berendezést építettek. Hatalmas pincéket építettek, melyeknél az acéllemezek szazezreit használták fel. A királyi pár részére teljes lakosztály van berendezve minden lehető kényelemmel. Fedezékek vannak az udvartartás számára is. A pincék nemcsak bombabiztosak, hanem gázbiztosak is. Hasonló légvédelmi berendezéssel látták el a windsori kastélyt is.

Trógep-kellékek MURAY, parkomara T: 17-93

Súlyos autóbaleset érte az ukrán propagandafőnököt és családját. Máramaroszigetről jelentik: Husztról, Kárpát-Oroszország fővárosából szombaton este nagyobb társaság jött át Máramaroszigetre, hogy résztvegyen a Vörös Kereszt bálján. A bálról hazatérő társaságot súlyos szerenésatlenség érte. Komarinszki, a kárpátországi kormány propagandafőnöke feleségével és több eszlovák tisztelautomobilon jött a bálra és vasárnap, a hajnali órákban indultak vissza Husztra. Tés közeliében a Komarinszki-család automobilja alatt beszakadt egy fahíd és az automobil három utasával a mélységbe zuhant. A Komarinszki-család három tagját súlyos állapotban szállították a máramarosi kórházba.

Sporthíradó

A DEBRECENI sportbizottság jelentése:

Vasárnap már több nemzeti bajnoki csapat komoly edzőmérkőzést játszott. A Boeskaai a DEAC pályán a DEAC-al játszott edzőmérkőzést, győzött 7:0 arányban. Jeney Mihály vezette az edzőmérkőzést, a Boeskaai így állt fel: Yöröss, Csóka, Varga kapus, Elek, Pocsai, Sarkadi, Palotás, Janzó, Szabó (MTK) Veress, Hajdú. A DEAC-ban több új felvidéki egyetemi hallgató szerepelt, legjobb Sándor, akit a Ferencváros is hív. Jó játék alakult ki, Veress, Hajdú, Palotás osztottak a gólokon. — A DEAC-ban dr. Fejér, Bobák, Kovács, Leveles volt a legjobb.

Budapesten a Szolnoki MÁV a Nemzeti ellen játszott edzőmérkőzést és győzött 5:4 arányban. Kispést a Budafoki MTE felett 5:1 arányban diadalmaskodott. A Hungária a Besztercstől 1:1 arányú döntetlent ért el az idényeleji mérkőzésen. Salgótarjánban a Losonci AFC vendégszerelt és 2:2 lett az eredmény. Komolyabb edzőmérkőzést tartott a Szeged, Szürketaxi, Ferencváros stb is.

A válogatott mérkőzések során Németország 4:1 arányban nyert Belgium ellen.

Az BKKlívócsapatbajnokság megkezdése az FTC 12:4 arányban legyőzte a bajnokcsapatot, az angyalföldi BTK-t, míg a Budapesti Vasutas biztosan nyert a BESZKÁRT ellen 13:1 arányban.

A Semmeringen folyt le a német-magyar válogatott vívóverseny, a barátságkupát. A tör 8:8 arányban döntetlenül végződött, míg kardban a magyarok nyertek 12:4 arányban. Maszlaj, Rajcsányi, Berecsly, Kovács 3:3 győzelmet és 1:1 vereséget értek el. A barátságkupát első ízben tehető Magyarország nyerte.

A jégkorong mérkőzések során a BKE 9:3 arányban nyert a lengyel Krymea ellen, jó játék után.

A játékosbörze hírei: Kiszely Szürketaxi mégis a Ferencvárosé lesz, már közel a meg egyezés, sőt Kolláth Szolnoki MÁV is tárgyal a Ferencvárossal. Szojka, Pálincák, Kiszely stb. sok új ember lesz a Fradi tavaszi csapatában.

A KISOK keleti kerülete február 1. és 2-án tartja kerületi asztali teniszbajnoki versenyt a DTE helyiségében. Nevezni még a helyszínen lehet. Kezdeté délután 3 órakor.

Országos vásárok

Január 31., kedd: Aba, Alsódabas, Balassagyarmat, Balatonfüred, Beled, Bonyhád, Borsodnádasd, Cegléd, Csongrád, Csurgó, Debrecen, Dég, Erd Felsőreg, Jánosida, Hódmezővásárhely, Hosszúhetény, Irsa, Kisterenye, Pereg, Putnok.

Február 1., szerda: Aszód, Badacsonytomaj, Balmazújváros, Biharkezes, Boldog, Bugyi, Cinkota, Csorna, Dombóvár, Dorog, Dunakeszi, Esztergom, Felsődabas, Gelej, Kelebia, Szentantalfalva, Tabajd, Vésztő, Zalaszentgrót, Zsámbék.

Február 2., csütörtök: Ambrózfalva, Apostag, Balatonboglár, Bábocsa, Bábászék, Berhida, Berettyóújfalú, Bia, Cece, Cellőmölk, Csepreg, Dunapentele, Enying, Eresi, Iharosberény, Komló, Maglód, Melykut, Nógrádverőce, Zalaszentgrót.

Február 3., péntek: Alsópáty, Aszód, Badacsonytomaj, Buj, Bata, Bátamónostor, Batonya, Bicske, Biharagybajom, Bodrogkeresztés, Bonyhád, Cegléd, Csenger, Csongrád, Dévaványa, Eger, Füzesgyarmat, Hódmezővásárhely, Hosszúhetény, Irsa, Kálóz, Keszthely, Vásárosmiske.

TERMÉNYTÖZSDE.

A készrúpiacón csak a tengeri ára emelkedett 20 fillérrel. A többi terményárak változatlanok maradtak. Búza tiszavidéki 77 kg 20.35—20.35 78 kg 20.45—20.55, 79 kg 20.65—20.75 80 kilós 20.75—20.85. — Felsőtisza: 77 kg 20.15—20.25 78 kg 20.35—20.45 79 kg 20.55—20.65 80 kg 20.65—20.75 rozs pestvidéki 14.00—14.10, rozs más 14.10—14.25, takarmányárpa lesőrendű 16.00—16.30, közepminőségű 15.75 16.00, sörárpa kiváló 19.00—19.50, — prima 18.50—19.00, zab elsőrendű 19.25—19.45, közepminőségű 19.10—19.20, tengeri 13.90—14.00, korpa 12.70—12.80, 8-as liszt 15.60—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 7566 darab sertést és 100 darab süldőt. A vásári állományból

angol hússertésfelhajtás 2241 darab és 100 süldő. Az állományból 392 darab kivételesen 94 fillér, III. 76—78 fillér, I. angol sonkasertés 92—102 fillér, II. 84—91 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér különként.

DEBRECENI SERTÉSVÁSÁR.

Elénkülő forgatam, az árak kissé emelkedtek.

A tegnapi napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 392 darab kivételesen 94 fillér, I. angol sonkasertés 92—102 fillér, II. 84—91 fillér, márkázott exportzsír 150 fillér különként.

x Harminec százalékkal olcsóbban járhat színházba, ha kedvezményes szelvényeket vált a földszinti tilkái teremben.

APRÓHIRDETÉSEK

Alkalmazást nyer férfi

Kocsist, nőtlent, bentkocsist keresek vidéki borsai gazdaságba. Cim a kiadóhivatalban. 1512 sv

Szikvízüzembe kocsis és mindeneső elsőjére felvétetik. — Péterfia ucca 59. 1734

Kifutófiút fiatal, erőset, kerékpározni tudót felvesz Szilágyi fűszeres, Baranyai ucca 42. 1746

Fodrászsegéd, fiatal, jó munkás, felvétetik, Erdős, Rákóczi ucca 41. 1779

Fodrásztanulót felvesz Bata fodrász, Simonffy ucca 1. sz. 1768

Tanulót felveszek fizetéssel, — vagy ellátással, vidékit is. Vojth fűszerkereskedő, végőhidnál. 1735

Alkalmazást nyer nő

Harisnya eladásához szaképzetti jómódorú előrusítóni, vagy előrusítót, cipő-eladásához intelligens gyakornokot keresünk. Ajánlatokat „Keresztény” jelzétre. 1592

Perfekt magyar-német gyors és gépirónót keres, Kontsek, Kossuth ucca 15. 1620

Gyermekgondozásban jártas, megbízható kisasszonyt keresek két kisfiamból Külsővásártér 4. 1769

Háztartási alkalmazott

Bejérónót délelőttre felveszek, Bikabérház, I. emelet 4. 214

Bejérónó

felvétetik azonnalra — vagy február 1-re özv. Nyiri Istvánné fűszerüzlet, Sámson ucca 4. Árpádtér. 1483

Bejérónó mindenest, 40—50 évesig felveszek, színháttájtár, trafik. 1780

Bejérónót keres elsőjére Ráczné, Ferenc József út 38. emelet. 1772

Bejérónó koszt nélkül, pár órai munkára felvétetik, — Burgondia ucca 22. sz. udvarban. 1771

Bejérónó könyvvél jelentkezzen, fél napra, Péterfia 30. keresztépület, utolsó ajtó. 1765

Bejérónó kerestetik, délelőtti munkára, Rothermere ucca 39., keresztépület. 1756

Mindenes bejérónót felveszek Erzsébet út 25 uccai lakás 1755

Főzőmindenes jó bizonyítvánnyal felvétetik. Vámos császár körút 12. 1752

Alkalmazást keres nő

Intelligens esinos keresztény leány kiszolgáló. Kisasszonynak ajánlkozik, gyakornakkal. Cim a kiadóban. 1641

Háztartást, főzést, tej-, baromfi nevelést értő, megbízható jobb nő, pusztára háztartásvezetőnek ajánlkozik, magánoshoz is. H. Böszörmény, Szentánni út 40. Sándorné. 215

Ajánlat

Budapesti tisztító legszababban tisztít, fest. Felvétel: Hatvan ucca 16. közimunkaüzlet. 1614

Hő- és sárcipó.

javítás. Vulkanizálva is Nagy Károly. Batthyány ucca 10. 382 2. 3.

Estélyi ruhát 5, délelőtti 4, házi ruhát 3 pengőért készit „Eli” szalon, József kir. herceg ucca 14. 674 2. 4.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban, ocsón kapatók. Ocska tűzhelyet becserelem. Hatvan u. 70. szám, telefon 12-48. 1443 2. 15.

Grafológusnő pályaválasztási, családi házassági ügyekben szakszerűen felvilágosít Széchenyi ucca 43. 1711

Boczonádi 42-es káptárak készítését, — valamint keretek készítését s szabását is vállalom Rískó asztalos Nyugati ucca 28. 1651

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungaria panzióban szobák napokra s hónapszámmra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 800 sv.

Élelmiszer ital

Libuaprólék olesón kapható. Libantáj 3 fillértől dekája, csapóuccai színháztájtárónál, libahúsüzletben. 1774

Tüzelő anyagok

Itt az olesó fa! 100 kiló száraz aprított akác 4.20 P. 100 kiló száraz aprított tölgy 4.20 P. Házhöz szállítva legjobb szenek, legolesőbb napi árban, Kovács Mihály, Szent Anna ucca 36. 1716 2. 4

